

Informácie pre klienta alebo potenciálneho klienta pred poskytnutím investičnej služby

(Predzmluvné informácie pred poskytnutím príslušnej investičnej služby)

v zmysle § 73d ods. 11 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“ alebo „zákon o cenných papieroch“)

Obsah:

1. Základné údaje o spoločnosti
2. Informácia o jazykoch používaných pri obchodnom styku
3. Formy komunikácie používané pri obchodnom styku
4. Povolenie na poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb
5. Finančné sprostredkovanie
6. Informácie o mieste výkonu
7. Poskytovanie informácií klientom o poskytnutých investičných a vedľajších službách
8. Ochrana finančných nástrojov a finančných prostriedkov
9. Informácie o Garančnom fonde investícií a poskytovaní náhrad za nedostupný klientsky majetok
10. Opatrenia pri konflikte záujmov
11. Informácie o poskytovaných službách
12. Informácie o finančných nástrojoch
13. Všeobecné riziká investovania
14. Poučenie o riziku
15. Reklamácie a sťažnosti klientov
16. Kategórie klientov a ich kategorizácia
17. Informácie pre neprofesionálnych klientov – Požiadavky vhodnosti
18. Informácie o niektorých špecifikách obchodov s finančnými derivátmi
19. Informácia o poplatkoch, províziách, nepeňažných plneniach, zľavách, diskontoch a rabatoch obchodníka s cennými papiermi
20. Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrana pred financovaním terorizmu a identifikácia klienta
21. Ukončenie obchodovania a zmluvného vzťahu

Prílohy

1. Základné údaje o spoločnosti

Obchodné meno: **Sympatia Financie, o.c.p., a.s.**
Sídlo: Vajnorská 100/B, 831 04 Bratislava – mestská časť Nové Mesto
IČO: 35 842 369
DIČ: 2021682025
IČ DPH: SK2021682025
Zápis v OR: Okresný súd Bratislava I, Oddiel: Sa, Vložka č.: 2995/B
<http://orsr.sk/vypis.asp?ID=35098&SID=2&P=0>
Tel.: +421 2 3263 0700
Fax: +421 2 3263 0799
web: www.sympatia.sk
e-mail: sympatia@sympatia.sk
(ďalej len „spoločnosť“ alebo „Sympatia“)

2. Informácia o jazykoch používaných pri obchodnom styku

Spoločnosť **používa pri obchodnom styku** medzi spoločnosťou a klientom **slovenský jazyk** a v tomto jazyku klient získava doklady a informácie od spoločnosti.

Spoločnosť **umožňuje** pri obchodnom styku medzi spoločnosťou a klientom **používať klientom slovenský jazyk alebo český jazyk**, prípadne aj iný jazyk, na ktorom sa spoločnosť a klient vopred dohodnú.

3. Formy komunikácie používané pri obchodnom styku

Použitie jednotlivých foriem komunikácie pri obchodnom styku a obchodnej korešpondencii je upravené v zmluvách a dokumentácii upravujúcej obchodné vzťahy pri poskytovaní investičných služieb a vedľajších investičných služieb medzi spoločnosťou a klientmi.

Formy komunikácie využívané pri obchodnom styku: osobne, písomne, faxom, telefonicky alebo elektronicky vrátane elektronickej pošty, eSchránky alebo prostredníctvom webového sídla Sympatie.

Spoločnosť môže tie informácie, ktoré klientovi v zmysle zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov môže poskytovať, poskytuje alebo má poskytnúť na trvanlivom médiu, poskytovať prostredníctvom iného trvanlivého média eSchránky, prípadne e-mailom. Informácie, pri ktorých to zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis umožňuje, môže spoločnosť poskytovať aj prostredníctvom webového sídla alebo eSchránky.

Typ komunikácie	Použitá forma
bežná komunikácia	osobne, telefonicky, poštou, e-mailom, prostredníctvom eSchránky alebo prostredníctvom webového sídla Sympatie
poštou	doporučenou listovou zásielkou
o poskytovaných službách	osobne, telefonicky, poštou, e-mailom
úkon spôsobujúci zánik zmluvného vzťahu	poštou
zasielanie a prijímanie pokynov	osobne, poštou, faxom alebo e-mailom
informácie o vykonanej službe (realizovaných pokynoch, správy portfólio managementu)	písomne poštou
výpisy z evidencie finančných nástrojov	písomne poštou, prostredníctvom eSchránky alebo prostredníctvom webového sídla Sympatie

4. Povolenie na poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb

Spoločnosť má povolenie na poskytovanie **investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb** v zmysle zákona a v rozsahu nasledovných rozhodnutí Národnej banky Slovenska, Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava (ďalej len „NBS“) a Úradu pre finančný trh:

- Rozhodnutie GRUFT-001/2002/OCP zo dňa 2.7.2002,
- Rozhodnutie GRUFT-023/2003/OCP zo dňa 29.4.2003,
- Rozhodnutie GRUFT-063/2004/OCP zo dňa 10.8.2004,
- Rozhodnutie OPK-3529/2008-PLP zo dňa 3.7.2008,
- Rozhodnutie OPK-5554-5/2010 zo dňa 22.9.2010,
- Rozhodnutie ODT-3470-1/2011 zo dňa 23. mája 2011,
- Rozhodnutie ODT-12127/2012-1 zo dňa 8. marca 2013 a
- Rozhodnutie ODT-895/2015-1 zo dňa 4. marca 2015.

		Finančné nástroje podľa § 5 ods. 1 zákona									
		a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)
Investičné služby a investičné činnosti podľa §6 ods. 1 zákona	a)										
	b)										
	c)										
	d)										
	e)										
	f)										
	g)										
Vedľajšie služby podľa §6 ods. 2 zákona	a)										
	b)										
	c)										
	d)										
	e)										
	f)										
	g)										

Viac informácií o spoločnosti, povolení na poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb nájdete na webovom sídle NBS:

https://subjekty.nbs.sk/?aa=select_subject&bb=fa5083ec41964e7baddc9ba8f79c467a2b02d2b7&cc=&qq= .

Pozn.: Pôsobnosť Úradu pre finančný trh prešla na Národnú banku Slovenska k 1.1.2006. Všetky povolenia a iné rozhodnutia Úradu pre finančný trh sa považujú za povolenia a iné rozhodnutia vydané Národnou bankou Slovenska a ostávajú nad'alej platné a účinné.

Spoločnosť má povolenie na poskytovanie **služieb člena Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s.** Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., ul. 29. augusta 1/A, 814 80 Bratislava, je akciovou spoločnosťou so sídlom na území Slovenskej republiky. Vo svojej činnosti kontinuálne nadviazal na činnosť predošlého Strediska cenných papierov SR, a.s.

Viac informácií na webovom sídle Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s.: http://www.cdcp.sk/general/cinnost.php#zoznam_clenov.

5. Finančné sprostredkovanie

Spoločnosť v súčasnosti nevyužíva služby a nemá uzatvorený zmluvný vzťah so žiadnym viazaným finančným agentom, ani s iným finančným agentom v zmysle zákona č. 186/ 2009 o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

6. Informácie o mieste výkonu

Spoločnosť vykonáva pokyny klientov na jednotlivých finančných trhoch, kde sú príslušné finančné nástroje obchodované. Miestom výkonu môže byť regulovaný trh, mnohostranný obchodný systém, systematický internalizátor, centrálny depozitár, iný obchodník s cennými papiermi, tvorca trhu, iný poskytovateľ likvidity alebo osoba vykonávajúca obdobné činnosti v nečlenskom štáte, prostredníctvom ktorých sa navrhuje vykonať pokyn klienta.

Zoznam miest výkonu, ktoré spoločnosť využíva pre jednotlivé finančné nástroje je uvedený na webovom sídle spoločnosti <http://www.sympatia.sk/?zverejnovanie>.

7. Poskytovanie informácií klientom

Poskytovanie informácií klientom o poskytnutých investičných a vedľajších službách, povaha informácií, frekvencia a lehoty na poskytnutie informácií, ktoré je obchodník s cennými papiermi povinný poskytovať klientovi podľa § 73j až 73l zákona:

Spoločnosť poskytuje klientovi primerané správy o poskytnutých investičných službách, ktoré obsahujú najmä náklady spojené s obchodom a služby vykonané na účet klienta.

Ak spoločnosť vykoná na účet klienta pokyn, ktorý sa nevzťahuje na poskytnutie investičnej služby riadenie portfólia, spoločnosť poskytne klientovi bezodkladne na trvanlivom médiu základné informácie týkajúce sa vykonania tohto pokynu a zašle mu oznámenie na trvanlivom médiu potvrdzujúce vykonanie pokynu najneskôr v prvý obchodný deň po jeho vykonaní alebo, ak potvrdenie spoločnosť dostala od tretej osoby, najneskôr v prvý obchodný deň po prijatí potvrdenia od tejto osoby. Spoločnosť poskytne klientovi na jeho žiadosť informácie o stave jeho pokynu.

Oznámenie obsahuje tieto údaje: identifikačné údaje spoločnosti, názov spoločnosti, dátum a obchodný deň, čas vykonania pokynu, typ pokynu, identifikácia miesta výkonu, identifikácia finančného nástroja, ukazovateľ kúpy alebo predaja finančného nástroja, povaha pokynu (ak nejde o pokyn na kúpu alebo na predaj finančného nástroja), množstvo finančného nástroja, jednotková cena, celkové plnenie, celková suma účtovných provízií a výdavkov, rozpis na jednotlivé položky (na žiadosť neprofesionálneho klienta), povinnosti klienta vo vzťahu k vyrovnaní obchodu vrátane lehoty platby alebo dodania, ako aj údaje o príslušnom účte, ak tieto údaje a povinnosti neboli klientovi oznámené už skôr, informácie o tom, či protistranou klienta bola samotná spoločnosť alebo iná osoba zo skupiny alebo iný jeho klient; to neplatí, ak bol pokyn vykonaný prostredníctvom systému anonymného obchodovania.

V prípade, že spoločnosť poskytuje klientovi službu riadenie portfólia, spoločnosť poskytne klientovi na trvanlivom médiu pravidelné výpisy o činnostiach súvisiacich s riadením portfólia, vykonaných na účet tohto klienta. Spoločnosť túto povinnosť nemá, ak tieto výpisy poskytuje klientovi tretia osoba.

Pravidelné výpisy obsahujú tieto informácie:

- a) obchodné meno spoločnosti;
- b) názov alebo iné označenie účtu neprofesionálneho klienta;
- c) zloženie a ocenenie portfólia vrátane podrobných informácií o každom držanom finančnom nástroji, jeho trhovej hodnote alebo reálnej hodnote, ak trhová hodnota nie je dostupná, o hotovostnom zostatku na začiatku a na konci vykazovaného obdobia a o výkonnosti portfólia počas vykazovaného obdobia;
- d) celková suma poplatkov a nákladov, ktoré vznikli počas vykazovaného obdobia, s rozpisom jednotlivých položiek obsahujúcim aspoň celkové poplatky za správu a celkové náklady spojené s vykonaním a vyhlásenie, ak je to potrebné, že podrobnejší výpis bude poskytnutý na požiadanie;
- e) porovnanie výkonnosti počas obdobia uvedeného v tomto výpise s referenčnou výnosnosťou, ak bola dohodnutá medzi obchodníkom s cennými papiermi a klientom;
- f) celková suma dividend, úrokov a iných platieb prijatých počas vykazovaného obdobia v súvislosti s portfóliom klienta;
- g) informácie o iných úkonoch spoločnosti, ktoré zakladajú práva súvisiace s finančnými nástrojmi v portfóliu;
- h) pre každý obchod uskutočnený počas príslušného obdobia nasledovné informácie: dátum a obchodný deň, čas vykonania pokynu, typ pokynu, identifikácia miesta výkonu, identifikácia finančného nástroja, ukazovateľ kúpy alebo predaja finančného nástroja, povaha pokynu (ak nejde o pokyn na kúpu alebo na predaj finančného nástroja), množstvo finančného nástroja, jednotková cena a celkové plnenie.

Ak sa pokyn vykonáva po častiach, môže spoločnosť poskytnúť klientovi informácie o cene za každú časť alebo o priemernej cene. Ak sa poskytujú informácie o priemernej cene, spoločnosť poskytne klientovi na jeho žiadosť informácie o cene každej časti.

Spoločnosť poskytuje pravidelné výpisy raz za šesť mesiacov, v prípade žiadosti neprofesionálneho klienta raz za tri mesiace. Ak zmluva o riadení portfólia umožňuje portfólio s pákovým efektom, spoločnosť poskytuje pravidelný výpis aspoň raz za mesiac, prípadne výpis alebo informácie poskytované na výpise sprístupní klientovi prostredníctvom jeho klientskeho účtu vedeného spoločnosťou alebo treťou stranou a umožní klientovi voľbu frekvencie zasielania takýchto výpisov.

Ak sa klient rozhodne, že bude prijímať informácie o jednotlivých uskutočnených obchodoch, spoločnosť poskytne klientovi na trvanlivom médiu základné informácie o tomto obchode. Spoločnosť zasiela oznámenie potvrdzujúce obchod najneskôr v prvý obchodný deň po jeho uskutočnení alebo ak potvrdenie prijala spoločnosť od tretej osoby, najneskôr v prvý obchodný deň po prijatí potvrdenia od tejto tretej osoby. Spoločnosť potvrdenie nezašle, ak by malo obsahovať rovnaké informácie, aké sú v potvrdení, ktoré má byť bezodkladne zaslané klientovi treťou osobou.

Ak spoločnosť drží finančné nástroje alebo peňažné prostriedky klienta, zašle aspoň raz ročne na trvanlivom médiu klientovi výpis o finančných nástrojoch alebo peňažných prostriedkoch, ak takýto výpis nebol poskytnutý v rámci iného pravidelného výpisu.

Výpis obsahuje podrobné informácie o všetkých finančných nástrojoch alebo peňažných prostriedkoch, ktoré sú držané spoločnosťou pre klienta ku koncu obdobia, na ktoré sa vzťahuje výpis, rozsah, v akom boli finančné nástroje alebo peňažné prostriedky klienta predmetom obchodov spočívajúcich vo financovaní cenných papierov a výšku výnosu, ktorý získal klient na základe účasti na obchodoch spočívajúcich vo financovaní cenných papierov, ako aj základ, z akého sa tento výnos určil.

8. Ochrana finančných nástrojov a finančných prostriedkov

Majetok klienta zverený spoločnosti v súvislosti s poskytovaním investičných a vedľajších služieb nie je súčasťou majetku spoločnosti. Spoločnosť nesmie využiť zverené peňažné prostriedky a finančné nástroje klientov vo svoj vlastný prospech alebo v prospech tretích osôb; to neplatí, ak s takýmto použitím klient súhlasil.

Finančné prostriedky klienta sú vedené na meno Sympatia Financie, o.c.p., a.s. - klienti na účte alebo účtoch otvorených u tretej osoby, ktorou je banka, pobočka zahraničnej banky alebo zahraničná banka s povolením na činnosť v zmysle právnych predpisov a súčasne spĺňa požiadavky podľa zákona. Finančné nástroje sú vedené na majetkovom účte u tretej osoby na meno klienta alebo na meno Sympatia Financie, o.c.p., a.s. – klienti. Finančné nástroje klienta môžu byť taktiež držané na účte majiteľa cenných papierov u člena Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. Pri výbere a určovaní tretej osoby a pri uzavieraní zmlúv o vedení bežných účtov a zmlúv o správe finančných nástrojov spoločnosť postupuje s náležitou odbornou starostlivosťou. Spoločnosť pritom berie do úvahy a pravidelne overuje odbornosť a dôveryhodnosť tretej osoby na trhu a ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov alebo trhové zvyklosti vzťahujúce sa na držanie týchto finančných nástrojov, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na práva klientov. Spoločnosť zodpovedá voči klientovi, v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, za konanie alebo opomenutie tretej osoby alebo za následky platobnej neschopnosti tretej osoby.

Tretia osoba drží finančné nástroje a finančné prostriedky klienta na súhrnnom účte oddelene od finančných nástrojov a finančných prostriedkov svojich a spoločnosti. Spoločnosť zároveň upozorní klientov na prípadné riziká, ktoré z toho vyplývajú.

Spoločnosť vedie záznamy a účty potrebné na to, aby mohla kedykoľvek a bezodkladne rozlíšiť aktíva držané pre jedného klienta od aktív držaných pre iného klienta a od svojich vlastných aktív. Tieto záznamy a účty sú vedené tak, aby bola zabezpečená ich presnosť a najmä súvzťažnosť k finančným nástrojom a peňažným prostriedkom držaným pre klientov. Spoločnosť pravidelne vykonáva zosúladenie svojich vnútorných účtov a záznamov s účtami a záznamami tretích osôb, prostredníctvom ktorých tieto aktíva drží.

Na účely ochrany práv klientov spojených s finančnými nástrojmi a peňažnými prostriedkami sú finančné nástroje klienta uložené u tretej osoby identifikovateľne oddelené od vlastných finančných nástrojov tejto tretej osoby a finančných nástrojov spoločnosti a peňažné prostriedky klienta vedené oddelene od účtov, na ktorých sú vedené peňažné prostriedky tejto tretej osoby a peňažné prostriedky spoločnosti.

Zoznam bánk, pobočiek zahraničných bánk alebo zahraničných bánk s povolením na činnosť, ktoré spoločnosť využíva na vedenie účtov je uvedený na webovom sídle spoločnosti <http://www.sympatia.sk/?zverejnovanie>.

Klientske bežné účty ku dňu zverejnenia tohto dokumentu:

Mena	IBAN	SWIFT/ BIC kód	Banka
EUR	SK40 7500 0000 0001 5580 1793	CEKOSKBX	Československá obchodná banka, a.s.
USD	SK67 7500 1764 0101 5579 9873	CEKOSKBX	Československá obchodná banka, a.s.
GBP	SK22 7500 1760 8101 5579 9873	CEKOSKBX	Československá obchodná banka, a.s.
CZK	SK69 7500 1769 1101 5579 9873	CEKOSKBX	Československá obchodná banka, a.s.
NOK	SK13 7500 1751 5002 5510 1583	CEKOSKBX	Československá obchodná banka, a.s.
TRY	SK44 7500 1729 6101 5579 9873	CEKOSKBX	Československá obchodná banka, a.s.
EUR	SK19 0900 0000 0006 3241 2986	GIBASKBX	Slovenská sporiteľňa, a.s.
EUR	SK75 5200 0000 0000 0789 2857	OTPVSKBX	OTP Banka Slovensko, a.s.

9. Informácie o Garančnom fonde investícií a poskytovaní náhrad za nedostupný klientsky majetok

9.1 Základné informácie o Garančnom fonde investícií

Garančný fond investícií je právnická osoba zriadená zo zákona v súlade s § 80 a nasl. zákona o cenných papieroch. Garančný fond investícií sústreďuje peňažné príspevky obchodníkov s cennými papiermi a pobočiek zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, správcovských spoločností a pobočiek zahraničných správcovských spoločností na poskytovanie náhrad za nedostupný klientsky majetok prijatým obchodníkom s cennými papiermi alebo zahraničným obchodníkom s cennými papiermi, správcovskou spoločnosťou alebo zahraničnou správcovskou spoločnosťou na vykonanie investičnej služby a nakladá s nadobudnutými peňažnými prostriedkami v súlade s týmto zákonom. Garančný fond investícií je právnická osoba a zapisuje sa do obchodného registra. Spoločnosť sa zúčastňuje tohto systému ochrany klientov a uverejňuje vo svojich prevádzkových priestoroch v slovenskom jazyku informáciu o ochrane klientov podľa zákona vrátane všeobecných podmienok poskytovania náhrad. Na požiadanie poskytne spoločnosť klientom podrobnejšie informácie o systéme ochrany klientov.

Podrobnosti o činnosti Garančného fondu investícií a o jeho organizácii upravujú stanovy Garančného fondu investícií v súlade so zákonom o cenných papieroch.

Garančný fond investícií začal vykonávať svoju činnosť v novembri 2002.

Garančný fond investícií svojím pôsobením vytvára spolu s Fondom ochrany vkladov komplexný systém ochrany klienta pri investovaní na peňažnom a kapitálovom trhu SR. Garančný fond investícií je dohliadaným subjektom Národnej banky Slovenska. Jeho činnosť a hospodárenie podliehajú prísnyim pravidlám upravených právnymi predpismi SR. Za chránený klientsky majetok poskytuje fond náhradu do výšky 50 000 EUR z klientskeho majetku ku dňu, keď sa klientsky majetok u osoby zúčastnenej na ochrane klientov stal nedostupným podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch.

Garančný fond investícií má sídlo na adrese: Čajakova 18, 811 05 Bratislava

Kontakt na adrese: Garančný fond investícií, P.O. BOX 14, 830 02 Bratislava 32

Tel. 02/52490510, e-mail: gfi@garancnyfond.sk, www.garancnyfond.sk

9.2 Všeobecné podmienky vyplácania náhrad za nedostupný klientsky majetok

Článok I: Úvodné ustanovenie

Tieto všeobecné podmienky vyplácania náhrad za nedostupný klientsky majetok upravujú podrobnosti o postupoch pri uplatňovaní práva na náhradu a o spôsobe preukazovania práva na náhradu za nedostupný klientsky majetok prijatý obchodníkom s cennými papiermi, zahraničným obchodníkom s cennými papiermi podľa § 83 ods. 2 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cenných papieroch“), ako aj správcovskou spoločnosťou a zahraničnou správcovskou spoločnosťou, ak im povinnosť zúčastniť sa na ochrane klientov vyplýva z osobitného zákona (ďalej len „osoba zúčastnená na ochrane klientov“), na vykonanie investičnej služby.

Článok II: Rozsah ochrany klientskeho majetku

1. Ochrana klientskeho majetku sa podľa zákona o cenných papieroch vzťahuje na

- a) peňažné prostriedky a finančné nástroje fyzických osôb vrátane fyzických osôb podnikateľov a právnických osôb ustanovených zákonom o cenných papieroch² zverené osobe zúčastnenej na ochrane klientov v súvislosti s vykonaním investičnej služby alebo vedľajších služieb podľa § 6 ods. 2 písm. a), a to vrátane finančných nástrojov a peňažných prostriedkov získaných za tieto hodnoty,
- b) spoločný klientsky majetok vedený pre viac klientov, ak spĺňa podmienky podľa § 81 ods. 2 písm. a) zákona o cenných papieroch, pričom pri každom spoločnom klientskom majetku platí, že každý z klientov má rovnaký podiel, ak sa hodnovernými dokladmi nepreukázu iné podiely jednotlivých klientov,

c) notársku úschovu uloženú u osoby zúčastnenej na ochrane klientov podľa § 81 ods. 2 písm. b) zákona o cenných papieroch, ak oprávneným príjemcom finančných nástrojov alebo peňažných prostriedkov z tejto úschovy je, alebo má byť osoba, ktorej klientsky majetok je chránený podľa zákona o cenných papieroch, a ak pred dňom, keď sa klientsky majetok stal nedostupným, notár spravujúci túto notársku úschovu doručil príslušnej osobe zúčastnenej na ochrane klientov písomné oznámenie s údajmi o oprávnených príjemcoch najmenej v rozsahu podľa § 81 ods. 5 písm. a) zákona o cenných papieroch.

2. Ochrana sa nevzťahuje na

a) klientsky majetok, ktorý podľa záznamov vykonaných osobou zúčastnenou na ochrane klienta pred dňom, keď sa klientsky majetok osoby zúčastnenej na ochrane klientov stal nedostupným podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch, nie je vedený pre klienta najmenej v rozsahu nasledovných údajov: pre fyzickú osobu – meno a priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia a trvalý pobyt; pre právnickú osobu – názov, identifikačné číslo, ak bolo pridelené, sídlo, meno a priezvisko a adresa trvalého pobytu osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom alebo členmi štatutárneho orgánu tejto právnickej osoby,

b) spoločný klientsky majetok, ktorý nespĺňa podmienky uvedené v odseku 1 písm. b) tohto článku,

c) notársku úschovu, ktorá nespĺňa podmienky uvedené v odseku 1 písm. c) tohto článku,

d) majetok osôb ustanovených v § 81 ods. 1 písm. c) bod 1. až 6. zákona o cenných papieroch³,

e) peňažné prostriedky klienta prijaté obchodníkom s cennými papiermi, ktorý je bankou alebo pobočkou zahraničnej banky, a vedené na účtoch chránených podľa osobitného zákona⁴.

Článok III: Náhrada za nedostupný klientsky majetok

1. Ak je osoba zúčastnená na ochrane klientov Národnou bankou Slovenska vyhlásená za neschopnú plniť záväzky voči klientom v súlade s § 86 ods. 3 zákona o cenných papieroch, alebo jej bolo pozastavené nakladanie s klientskym majetkom v dôsledku rozhodnutia konkurzného súdu vydaného konkurznom konaní podľa osobitného zákona⁵, ak sa toto rozhodnutie stalo vykonateľným pred vyhlásením podľa § 86 ods. 3 zákona o cenných papieroch, a zároveň nie je schopná prijať cenné papiere a iné finančné nástroje vrátiť bez ujmy na nárokoch ostatných klientov, stáva sa klientsky majetok v zmysle zákona o cenných papieroch nedostupným.

2. Za nedostupný klientsky majetok, ktorý je v zmysle zákona o cenných papieroch chránený, má klient právo na náhradu z Garančného fondu investícií (ďalej len „Garančný fond“) v rozsahu a za podmienok ustanovených zákonom o cenných papieroch. Iná oprávnená osoba má namiesto klienta právo na náhradu, iba ak to ustanovuje zákon o cenných papieroch. Za nedostupný klientsky majetok sa nepovažujú cenné papiere iné finančné nástroje prijaté osobou zúčastnenou na ochrane klientov, ktoré je táto osoba schopná vrátiť klientovi bez toho, aby došlo k ujme na nárokoch ostatných klientov.

3. Náhrada sa poskytuje výhradne v eurách vo výške nedostupného klientskeho majetku, v súhrne však jednému klientovi alebo inej oprávnenej osobe podľa zákona o cenných papieroch patrí náhrada najviac vo výške 50 000 eur. Vypočítaná výška náhrady sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nahor.

4. Na účely výpočtu výšky náhrady za chránený klientsky majetok sa spočítava nedostupný klientsky majetok toho istého klienta u jednej osoby zúčastnenej na ochrane klientov vrátane jeho podielov na spoločných klientskych majetkoch, ktoré sú chránené zákonom o cenných papieroch, podľa stavu ku dňu, keď sa klientsky majetok stal nedostupným podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch.

5. Úroky a iné majetkové výhody spojené s nedostupným klientskym majetkom sa na účely výpočtu výšky náhrady vypočítajú podľa stavu ku dňu, keď sa klientsky majetok stal nedostupným podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch a pripočítajú sa k nedostupnému klientskemu majetku klienta.

6. Na účely výpočtu náhrad sa výška nedostupného klientskeho majetku zistená podľa ods. 4 a 5 tohto článku zníži o všetky premlčané finančné nástroje, vklady a záväzky klienta voči osobe zúčastnenej na ochrane klientov podľa stavu ku dňu, keď sa klientsky majetok stal nedostupným podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch.

7. Na určenie hodnoty klientskeho majetku sú určujúce hodnoty, ktoré ku dňu, keď sa klientsky majetok stal nedostupným podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch, vyplývajú zo zmluvy medzi osobou zúčastnenou na ochrane klientov alebo z osobitných právnych predpisov⁸ vzťahujúcich sa na určovanie hodnoty majetku. Pri stanovení hodnoty cenných papierov prijatých na obchodovanie na trhu kótovaných cenných papierov burzy cenných papierov⁹ sa vychádza z posledného kurzu týchto cenných papierov zverejneného burzou cenných papierov ku dňu, keď sa klientsky majetok stal nedostupným podľa § 82 ods. 1.

8. Ak nie je hodnoverne preukázaná iná hodnota klientskeho majetku alebo záväzku klienta voči osobe zúčastnenej na ochrane klientov, je rozhodujúci záznam o hodnote klientskeho majetku, resp. záväzku z evidencie osoby zúčastnenej na ochrane klientov, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

9. Klientovi patrí náhrada podľa tohto článku aj vtedy, keď jeho finančný nástroj nie je splatný do konca lehoty na vyplácanie náhrad, ktorá sa určí podľa § 88 ods. 1 a 2 zákona o cenných papieroch. To neplatí pri zákaze nakladania s finančným nástrojom alebo pri zákaze jeho úhrady podľa osobitných predpisov¹¹. Po skončení zákazu možno poskytnúť náhradu podľa povahy veci klientovi alebo inej osobe, ak jej na finančný nástroj klienta alebo na jeho časť vzniklo právo podľa rozhodnutia príslušného orgánu.

10. Náhrada nepatrí klientom, ktorí

- a) svojou trestnou činnosťou, za ktorú boli súdom v trestnom konaní právoplatne odsúdení, čiastočne alebo úplne spôsobili neschopnosť osoby zúčastnenej na ochrane klientov uhrádzať záväzky klientom,
- b) nadobudli finančné nástroje a peňažné prostriedky v súvislosti s legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, za ktorú boli v trestnom konaní právoplatne odsúdené,
- c) v zmysle § 87 ods. 8 zákona o cenných papieroch sú osobami s osobitným vzťahom k osobe zúčastnenej na ochrane klientov.

11. Za stratu klienta vyplývajúcu zo zmien trhovej hodnoty finančných nástrojov a peňažných prostriedkov sa náhrada neposkytuje.

Článok IV: Vyplácanie náhrad

1. Garančný fond do piatich pracovných dní odo dňa, kedy sa stal klientsky majetok nedostupným, oznámením, ktoré doručí osobe zúčastnenej na ochrane klientov, určí termín začatia, trvanie, miesto a postup vyplácania náhrad. Tieto údaje osoba zúčastnená na ochrane klientov zverejní v tlači s celoštátnou pôsobnosťou a vo svojich verejne prístupných priestoroch najneskôr do jedného pracovného dňa od ich doručenia. Garančný fond môže v oznámení určiť, za akých podmienok sa náhrada vyplatí bezhotovostným prevodom.

2. Vyplácanie náhrad sa musí skončiť najneskôr do 3 mesiacov odo dňa, kedy sa stal klientsky majetok nedostupným podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch. Vo výnimočných a odôvodnených prípadoch a po predchádzajúcom súhlase Národnej banky Slovenska sa môže táto lehota predĺžiť najviac o tri mesiace. Vyplácanie náhrad však musí skončené najneskôr do jedného roka odo dňa, kedy sa stal klientsky majetok nedostupným.

3. Garančný fond vypláca náhrady za nedostupný klientsky majetok výhradne prostredníctvom poverenej banky.

4. Ak má klient u osoby zúčastnenej na ochrane klientov klientsky majetok, ktorého súhrnná výška prevyšuje výšku náhrad podľa § 87 ods. 2 zákona o cenných papieroch, nahrádza sa poskytnúť za finančné nástroje postupne v časovom poradí, ako boli zverené osobe zúčastnenej na ochrane klientov, až do výšky ustanovenej v § 87 ods. 2 zákona o cenných papieroch, ak sa Garančný fond s klientom nedohodne inak.

5. Výška náhrady za klientsky majetok tvorený finančnými nástrojmi a peňažnými prostriedkami v cudzej mene sa vypočítava podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska ku dňu, keď sa finančné nástroje alebo peňažné prostriedky stali nedostupnými podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch.

6. Ak si klient alebo iná oprávnená osoba nemohla uplatniť právo na náhradu v zákonom o cenných papieroch stanovenej lehote z preukázaných závažných zdravotných dôvodov alebo z iných závažných dôvodov, môže Garančný fond na základe písomnej žiadosti poskytnúť náhradu aj po tejto lehote, a to najneskôr do jedného roka odo dňa, kedy sa stal klientsky majetok nedostupným podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch.

7. Garančný fond pozastaví výplatu náhrad klientom, proti ktorým je vedené trestné konanie v súvislosti s ich činnosťou, ktorá môže mať vzťah k neschopnosti osoby zúčastnenej na ochrane klientov uhrádzať svoje záväzky klientom.

8. Náhrada za nedostupný klientsky majetok sa nesmie poskytnúť a vyplatiť, ak osoba alebo zástupca osoby, ktorá si uplatňuje právo na náhradu za nedostupný klientsky majetok, nespĺnili všetky požiadavky a podmienky, ktoré sú podľa zákona o cenných papieroch a týchto všeobecných podmienok potrebné na posúdenie a zdokladovanie oprávnenosti uplatňovaného práva na náhradu a na poskytnutie náhrady za nedostupný klientsky majetok.

9. Dňom vyplatenia náhrady za nedostupný klientsky majetok zaniká pohľadávka klienta voči osobe zúčastnenej na ochrane klientov v rozsahu vyplatenej náhrady.

10. Poskytnutím náhrady z Garančného fondu nie je dotknuté právo klienta alebo inej oprávnenej osoby vymáhať si od osoby zúčastnenej na ochrane klientov, u ktorej sa stal majetok nedostupným, uhradenie tej časti klientskeho majetku, za ktorú nebola poskytnutá náhrada z Garančného fondu.

Článok V: Preukazovanie práva na náhradu

1. Klient, ktorý si uplatňuje právo na náhradu, musí preukázať podľa druhu klientskeho majetku, že má právo na výplatu náhrady za tento klientsky majetok. Toto právo klient preukazuje najmä:

a) dokladom o nároku na finančný nástroj alebo peňažné prostriedky, ktorým je napríklad originál alebo úradne overená kópia zmluvy s osobou zúčastnenou na ochrane klientov, doklad potvrdzujúci prijatie peňažných prostriedkov alebo finančných nástrojov vystavený osobou zúčastnenou na ochrane klientov, výpis z klientskeho účtu o stave peňažných prostriedkov alebo finančných nástrojov vystavený osobou zúčastnenou na ochrane klientov, alebo

b) rozhodnutím príslušného orgánu.

2. Fyzická osoba uplatňujúca si právo na náhradu preukazuje svoju totožnosť:

a) platným občianskym preukazom alebo

b) platným cestovným pasom, diplomatickým pasom, služobným pasom, a ak ide o cudzinca - povolením na pobyt cudzinca na území Slovenskej republiky.

3. Právnická osoba uplatňujúca si právo na náhradu preukazuje svoju totožnosť:

a) výpisom z úradnej evidencie alebo úradného registra, v ktorej je zapísaná, pričom tento výpis nesmie byť starší ako jeden mesiac pred uplatnením si práva na náhradu,

b) v prípade, že z dokladu podľa písmena a) nie je zrejmé, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, predkladá sa aj doklad alebo úradne osvedčená kópia dokladu, z ktorej je zrejmé, kto je oprávnený konať za právnickú osobu – štatutárny orgán.

4. Ak za klienta koná jeho zástupca, je zástupca povinný predložiť doklad alebo úradne osvedčenú kópiu dokladu, ktorý ho oprávňuje na zastupovanie. Ak ide o zástupcu právnickej osoby, na tomto doklade musí byť úradne osvedčený podpis štatutárneho orgánu tejto právnickej osoby. Zástupca je povinný sa zároveň preukázať dokladmi uvedenými v odseku 2 tohto článku.

5. Ak za fyzickú osobu, zástupcu alebo právnickú osobu koná splnomocnenec, tento je na preukázanie svojej totožnosti okrem dokladov uvedených v odseku 2 až 4 povinný predložiť aj písomné plnomocnenstvo s úradne osvedčeným podpisom splnomocniteľa.

Článok VI: Poskytovanie osobných údajov

1. Osoba a zástupca osoby, ktorá si uplatňuje právo na náhradu za nedostupný klientsky majetok, sú v rámci preukazovania splnenia požiadaviek a podmienok podľa Článku V povinní poskytnúť a umožniť získať Garančnému fondu kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním:

a) osobné údaje o totožnosti z dokladu totožnosti v rozsahu: obrazová podobizeň, titul, meno, priezvisko, rodné priezvisko, rodné číslo, dátum narodenia, miesto a okres narodenia, adresa trvalého pobytu, adresa prechodného pobytu, záznam o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, druh a číslo dokladu totožnosti, vydávajúci orgán, dátum vydania a platnosť dokladu totožnosti, ak ide o fyzickú osobu,

b) identifikačné údaje v rozsahu podľa § 81 ods. 5 písm. a) druhého bodu zákona o cenných papieroch, ak ide o právnickú osobu,

c) kontaktné telefónne číslo, faxové číslo a adresu elektronickej pošty, ak ich má,

d) doklady a údaje o klientskom majetku a iných pohľadávkach a záväzkoch voči osobe zúčastnenej na ochrane klientov s nedostupným klientskym majetkom, o oprávnení zástupcu na zastupovanie a o splnení ostatných požiadaviek a podmienok, ktoré sú potrebné na posúdenie a zdokladovanie oprávnenosti uplatňovaného práva na náhradu a na poskytnutie náhrady za nedostupný klientsky majetok.

2. Na nakladanie s osobnými údajmi poskytnutým Garančnému fondu sa vzťahuje § 89 ods. 6 zákona o cenných papieroch a ustanovenia osobitných predpisov¹³.

Článok VII: Námietky a spory

1. Každý klient, ktorý si uplatňuje právo na náhradu z Garančného fondu, môže písomným podaním predložiť Garančnému fondu námietky, v ktorých upozorní na nesprávny postup pri vyplácaní náhrad. Podanie je povinný doručiť osobne alebo doporučenou poštou do sídla Garančného fondu. V podaní musí byť uvedené kto ho podáva, proti ktorej osobe zúčastnenej na ochrane klientov smeruje, pravdivé opísanie skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa pisateľ domáha, ako aj kópie listinných dôkazov. Z podania musí byť zrejmé, čoho sa pisateľ domáha.

2. Garančný fond o doručených námietskach rozhodne do 30 dní, v osobitne zložitých prípadoch spravidla do 60 dní odo dňa ich doručenia Garančnému fondu.

3. Rozhodnutím Garančného fondu o námietke nezaniká právo klienta domáhať sa svojich práv v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov.

4. O sporoch, ktoré súvisia s náhradami za nedostupný klientsky majetok a ich vyplácaní, rozhoduje súd.

Článok VIII: Záverečné ustanovenia

1. Na vzťahy neupravené v týchto všeobecných podmienkach a na vzťahy vyplývajúce z týchto všeobecných podmienok sa vzťahujú ustanovenia zákona o cenných papieroch.

Ďalšie informácie o Garančnom fonde investícií sú k dispozícii na webovom sídle spoločnosti <http://www.sympatia.sk/?zverejnovanie> a na webovom sídle Garančného fondu investícií www.garancnyfond.sk

10. Opatrenia pri konflikte záujmov

Spoločnosť zaviedla, uplatňuje a dodržiava účinné opatrenia pri konflikte záujmov primerané vzhľadom na veľkosť a organizáciu spoločnosti a povahu, rozsah a zložitosť jej predmetu činností.

Konflikt záujmov je vzájomný stret záujmov medzi spoločnosťou, jej príslušnými osobami (akcionár, členovia predstavenstva, vedúci zamestnanci, zamestnanci) na strane jednej a klientmi na strane druhej, alebo medzi klientmi spoločnosti navzájom, ktorý vzniká počas poskytovania investičných služieb a vedľajších služieb a pri výkone investičných činností. S cieľom zvládnuť konflikt záujmov spoločnosť prijala opatrenia, ktoré zabraňujú alebo obmedzujú vznik konfliktu záujmov:

- zachovanie dôvernosti pri výmene informácií medzi príslušnými osobami vykonávajúcimi činnosti, ktoré predstavujú riziko konfliktu záujmov, ak by výmena týchto informácií mohla poškodiť záujmy jedného alebo viacerých klientov;
- dodržiavanie zásad a postupov pri poskytovaní investičných služieb, vedľajších služieb a pri výkone investičných činností;
- spoločnosť a jej príslušné osoby nesmú použiť finančné prostriedky jedného klienta (pokiaľ to klient písomne neodsúhlasil) na nákup finančných nástrojov iného klienta;
- príslušné osoby sú povinné vykonávať činnosť v najlepšom záujme klientov pri dodržiavaní všeobecných záväzných právnych predpisov;
- pri výkone svojej činnosti musia príslušné osoby konať čestne a poctivo, s odbornou starostlivosťou a obozretnosťou a v záujme ochrany majetku klientov;
- vyhýbať sa konfliktu záujmov, ak sa nemožno vyhnúť konfliktu záujmov, uprednostniť záujmy klientov pred záujmami spoločnosti a jej príslušných osôb;
- osobitne kontroluje príslušné osoby, medzi ktorých hlavné úlohy patrí poskytovanie investičných služieb a výkon vedľajších služieb klientom, ktorých záujmy môžu byť v konflikte so záujmami klientov alebo ktoré zastupujú iné záujmy vrátane záujmov spoločnosti, ktoré môžu byť v konflikte so záujmami klienta.

V prípade vzniku konfliktu záujmov spoločnosť zabezpečí rovnaké a spravodlivé zaobchádzanie so všetkými klientmi (uplatnením princípu rovnakého zaobchádzania).

Všetky uvedené opatrenia spoločnosť pravidelne monitoruje a vyhodnocuje ich účinnosť.

11. Informácie o poskytovaných službách

Spoločnosť poskytuje investičné služby a vedľajšie služby v rozsahu príslušných povolení. V prípade, ak spoločnosť ponúka klientovi alebo potencionálnemu klientovi službu riadenie portfólia, je povinná v zmysle zákona poskytnúť mu aj ďalšie doplnujúce informácie.

Do jednotlivých klientskych portfólií môžu byť v závislosti od dohodnutej investičnej stratégie zaradené nasledovné druhy finančných nástrojov: nástroje peňažného trhu, akcie a iné majetkové cenné papiere (ADR, GDR, certifikáty a pod.), dočasné listy, podielové listy, ETF, dlhopisy a finančné a komoditné deriváty. Uvedené finančné nástroje sú bližšie špecifikované v časti Informácie o finančných nástrojoch. S finančnými nástrojmi môžu byť uskutočnené dva druhy obchodov: nákup alebo predaj.

V rámci investičnej služby riadenie portfólia spoločnosť nadväzne na schválenú investičnú stratégiu môže pre klienta zabezpečiť uloženie peňažných prostriedkov na termínovaný vklad vedený na bankovom účte vo vybraných bankách.

Spoločnosť taktiež poskytuje klientovi možnosť vykonať menovú konverziu ako vedľajšiu službu k investičnej službe riadenie portfólia.

Finančné nástroje tvoriace portfólio klienta sú oceňované denne záverečnou cenou obchodného dňa na regulovanom trhu (burze), alebo poslednou cenou BID (nákup) protistrany, s ktorou má spoločnosť zmluvný obchodný vzťah a ktorá je tvorcom trhu pre tento nástroj. Ak nie je možnosť takéhoto ocenenia, v ocenení sa uvádza teoretická cena, získaná výpočtom na základe parametrov pre výpočet, ktoré odzrkadľujú aktuálny stav na trhu.

Porovnanie výkonnosti portfólia klienta spoločnosť vykonáva v tom prípade, ak o to klient písomne požiada. Portfólio sa porovnáva s referenčným portfóliom (benchmarkový index, fond, atď.). Spoločnosť vyberie také referenčné portfólio, ktoré je svojimi parametrami najviac totožné s parametrami investičnej stratégie klienta, podľa ktorej sa portfólio klienta zostavuje. Ak je investičná stratégia klienta navrhnutá tak, že nie je možné nájsť jedno jediné referenčné portfólio, portfólio klienta sa rozdelí na niekoľko pod-portfólií tak, aby jednotlivé pod-portfólia mali vlastné referenčné portfólio. Výkonnosť jednotlivých referenčných portfólií sa vážene spriemeruje a porovnáva s výkonnosťou celého portfólia.

Cieľom spoločnosti, pri poskytovaní investičnej služby riadenie portfólia, je zabezpečiť pre klienta rast hodnoty spravovaného majetku. Spoločnosť je však povinná upozorniť na skutočnosť, že hodnota klientskeho portfólia sa môže zvyšovať, ale aj znižovať a návratnosť pôvodnej investície nie je zaručená. Stupeň rizika súvisiaci s obhospodarovaním klientskeho majetku závisí od výberu spôsobu riadenia portfólia a od investičnej stratégie.

Typy investičných stratégií a portfólií a finančné nástroje s nimi spojené tvoria prílohu.

Ďalšie informácie sú k dispozícii na webovom sídle <http://www.sympatia.sk/?zverejnovanie>.

12. Informácie o finančných nástrojoch

Peňažný trh je tvorený pokladničnými poukážkami (napr. ŠPP), vkladovými listami, depozitnými certifikátmi (CD) a inými dlhovými nástrojmi splatnými do jedného roka. Investície na peňažnom trhu podliehajú rizikám spojeným s investovaním na finančných trhoch.

Pokladničná poukážka je cenný papier so splatnosťou najviac jeden rok od jeho vydania. Výnos z nej sa určuje rozdielom medzi menovitou hodnotou pokladničnej poukážky a jej emisným kurzom. Pokladničná poukážka potvrdzuje právo majiteľa pokladničnej poukážky požadovať pri jej splatnosti výplatu peňažných prostriedkov vo výške menovitej hodnoty pokladničnej poukážky.

Vkladový list je cenný papier a potvrdením peňažného ústavu o pevnom jednorazovom vklade. Výška vkladu je uvedená na vkladovom liste. Vkladový list na meno je prevoditeľný rubopisom, ak peňažný ústav ako emitent výslovne v texte vkladového listu neuviedol, že je neprevoditeľný. Pri neprevoditeľnom vkladovom liste na meno sa musí v texte vkladového listu v emisných podmienkach uviesť, ako bude emitent postupovať pri úmrtí ich majiteľa. Ak sa peňažný ústav ako emitent zaväzuje na odkúpenie neprevoditeľného vkladového listu na meno pred uplynutím doby jeho splatnosti, je povinný podmienky tohto odkúpenia uviesť v emisných podmienkach.

Depozitný certifikát je cenný papier, ktorý vyjadruje záväzok emitenta voči veriteľovi na presne stanovenú čiastku a dobu. Výnos z depozitného certifikátu môže byť vyplatený tak, že v deň splatnosti certifikátu je vyplatená vložená čiastka zvýšená o úrokový výnos alebo je vyplatená nominálna hodnota, pričom vkladateľ pri nákupe zaplatil čiastku nižšiu ako je nominálna hodnota certifikátu.

Dlhopis je cenný papier, ktorý zaväzuje emitenta (dlžníka) zaplatiť držiteľovi dlhopisu úroky a splatiť základný vklad v súlade s podmienkami dlhopisu. S dlhopismi je spojené právo majiteľa/držiťľa požadovať splácanie dlžnej sumy v menovitej hodnote a vyplácanie výnosov z nej k určitému dátumu a povinnosť osoby oprávnenej vydávať dlhopisy (emitent) tieto záväzky splniť. Sú to dlhové cenné papiere obchodovateľné na burze cenných papierov alebo mimo burzových trhov (obchody OTC). Úroky sú vyplácané až do konca platnosti dlhopisu. Pri splatnosti zvyčajne investor obdrží nominálnu hodnotu dlhopisu (istinu) a poslednú úrokovú platbu (kupón). Veľkosť a frekvencia vyplácania kupónov, ako aj spôsob splatenia istiny a pod., sú oznámené v prospekte emitenta. Na rozdiel od akcií nie je pre investora hlavným cieľom a meradlom výnos z pohybu kurzu dlhopisu, ale výška pravidelných úrokových výnosov (kupónov), ku ktorým sa emitent dlhopisu zaväzuje alebo rozdiel medzi nákupnou cenou a nominálnou hodnotou pri splatnosti. Dlhopisy nakupujú najčastejšie tzv. inštitucionálni investori (banky, investičné spoločnosti, poisťovne a pod.). Rizikovosť dlhopisov závisí hlavne od ich emitenta. V závislosti od toho, kto emituje dlhopisy, rozlišujeme štátne dlhopisy (emitentom je štát, resp. vláda danej krajiny), bankové dlhopisy (emitentom sú banky), komunálne dlhopisy (emitentom sú mestá, obce a iné samosprávne subjekty), podnikové dlhopisy (emitentom sú podniky a podnikateľské subjekty). Podľa typu výnosu rozlišujeme dlhopisy s:pevnou sadzbou, pohyblivou sadzbou, nulovým kupónom alebo kombinovanou úrokovou sadzbou.

Akcie a kapitálový trh

Akcie a odvodené cenné papiere (ADR, GDR, certifikáty, a pod.) sú cenné papiere, s ktorými sú spojené práva akcionára ako spoločníka podieľať sa na riadení spoločnosti, jej zisku a na likvidačnom zostatku pri zániku spoločnosti a právo hlasovať na valnom zhromaždení s výnimkou prednostných akcií. Akcia predstavuje podiel na majetku akciovej spoločnosti.

ADR – American Depositary Receipt – je bankový certifikát, predstavujúci vlastníctvo akcií zahraničnej akciovej spoločnosti, ktorý je obchodovaný na finančných trhoch v USA. Emitentom ADR je americká banka, ktorá vlastní akcie zahraničnej akciovej spoločnosti. Jeden ADR reprezentuje jednu alebo iný počet akcií zahraničnej akciovej spoločnosti.

GDR - Global Depositary Receipt – je bankový certifikát, predstavujúci vlastníctvo akcií zahraničnej akciovej spoločnosti, ktorý je obchodovaný na finančných trhoch vo viacerých krajinách. Emitentom GDR je pobočka medzinárodnej banky, ktorá vlastní akcie zahraničnej akciovej spoločnosti. Jeden GDR reprezentuje jednu alebo iný počet akcií zahraničnej akciovej spoločnosti. S ADR a GDR sa spája právo

na dividendu. Riziká spojené s certifikátmi sú rovnaké ako s akciami, riziko likvidity môže byť väčšie ako pri jednotlivých akciách.

Certifikát je cenný papier, ktorého hodnota je naviazaná na hodnotu indexov, úrokových mier, akcií, dlhových cenných papierov, výmenných kurzov, komodít, prípadne iných podkladových aktív, alebo ich kombinácie. S investičným certifikátom je spojené právo na vyrovnanie prostredníctvom nadobudnutia finančných nástrojov alebo zlata, ktoré sú podkladovým aktívom investičného certifikátu, v hotovosti alebo ich kombináciou.

Dočasné listy sú cenné papiere nahradzujúce akcie do termínu splatenia emisného kurzu akcií upisovateľom. S dočasnými listami sú spojené práva akcionára a povinnosť zaplatiť ich emisný kurz. Spoločnosť vymení dočasný list za akcie po splatení menovitej hodnoty akcií. Dočasný list je možné vydať iba vo forme cenného papiera na meno. Dočasné listy je v zásade možné kupovať a predávať (obchodovať s nimi) takým istým spôsobom ako akcie. Osoba prevádzajúca dočasný list ručí za splatenie nesplatenej časti emisného kurzu akcií, ktoré dočasný list nahrádza.

Podielový list je cenný papier, s ktorým je spojené právo podielníka na zodpovedajúci podiel na majetku v podielovom fonde a právo podieľať sa na výnose z tohto majetku. Podielovým fondom sa rozumie spoločný majetok podielníkov zhromaždený správcovskou spoločnosťou vydávaním podielových listov a investovaním tohto majetku. Majetok podielového fondu tvoria cenné papiere, peňažné prostriedky a iné majetkové hodnoty, ktoré sú v spoločnom vlastníctve investorov. Podielový fond nemá právnu subjektivitu. Majetok v podielovom fonde nie je súčasťou majetku správcovskej spoločnosti, ktorá daný fond spravuje. S podielovými listami sú zvyčajne spojené poplatky správcovských spoločností pri kúpe podielového listu, ročný poplatok za správu fondu, ročný poplatok zo zisku fondu, pri predaji podielového listu a pod.

ETF (Exchange-traded funds) sú otvorené podielové fondy, ktoré môžu byť obchodované na burzách kedykoľvek počas obchodného dňa za aktuálnu trhovú cenu. Zvyčajne nahradzujú akciové indexy, sektory hospodárstva, komodity a pod. (podkladové aktíva), vo forme obchodovateľných CP. Právne náležitosti a zloženie sa líšia podľa lokality obchodovania alebo miesta vydania. Spoločnou črtou sú: prijatie k obchodovaniu na burzách a kontinualita obchodovania. Ich cena s určitými odchýlkami odráža cenu podkladových aktív. Tieto vlastnosti robia z ETF výhodnejšie CP oproti tradičným podielovým listom fondov pre kolektívne investovanie. Umožňujú pri znížených nákladoch diverzifikovať riziko spojené s investovaním do finančných nástrojov.

Finančný derivát je peniazmi oceniteľné právo alebo záväzok vzťahujúci sa na podkladové nástrojov a aktíva: cenných papierov, mien, úrokových mier alebo výnosov alebo iných derivátových nástrojov, finančných indexov, finančných mier, komodít, klimatických zmien, dopravných sadzieb, oprávnení na emisie, miery inflácie alebo iných úradných hospodárskych štatistík alebo iných aktív, práv, záväzkov, indexov a iných faktorov.

Derivátom je aj peniazmi oceniteľné právo alebo záväzok vzťahujúci sa na zmluvy o cenných papieroch alebo je od takých zmlúv odvodený. Cena derivátu sa odvíja od vývoja ceny podkladového aktíva, z ktorého sú odvodené. Do obchodov s derivátmi vstupujú najčastejšie riziko preferujúci investori, ktorí sú ochotní podstupovať vysoké riziko s cieľom nadštandardného zhodnotenia svojej investície. Finančné a komoditné deriváty sú najrizikovejšími nástrojmi finančného trhu a z dôvodu použitia pákového efektu je investor vystavený riziku, že môže v nepriaznivom prípade prísť o sumu presahujúcu výšku jeho vstupnej investície.

Opcia je finančný nástroj, ktorého majiteľ má právo, nie však povinnosť kúpiť alebo predáť dohodnuté množstvo podkladového aktíva za vopred stanovených podmienok a vopred stanovenú cenu. Za toto právo sa platí odplata, tzv. prémia (premium). Súčasťou podmienok je cena, za ktorú tento nákup alebo predaj bude realizovaný (strike price) a v akom čase (expiration day).

Európska opcia je opcia, ktorá môže byť uplatnená iba v dátume expirácie a presne určenom čase. Americká opcia je opcia, ktorá môže byť uplatnená v ľubovoľný obchodný deň pred časom expirácie, alebo v čase expirácie.

Hodnota opcie je závislá od viacerých faktorov: volatilita podkladového aktíva, strike price, čas do expirácie, spotový kurz, úrokové sadzby mien, likvidita.

Warrant je finančný nástroj, ktorý dáva vlastníkovi právo odkúpiť od emitenta warrantu podkladové aktívum (väčšinou akciu emitenta), na ktoré je warrant naviazaný. Pri vydaní warrantu emitent určí cenu, pri ktorej je warrant realizovateľný. Táto cena je zvyčajne vyššia ako trhovú cenu podkladového aktíva. Na sekundárnom trhu sa warrant správa ako bežná akcia, vývoj jeho ceny je naviazaný na vývoj podkladového aktíva. Warrant má podobné vlastnosti ako opcia, zvyčajne sa však emituje na dlhšie časové obdobie.

Futures je termínovaný obchod obchodovaný na organizovanom trhu, ktorého podkladovým aktívom môžu byť cenné papiere, indexy, úrokové miery, mena, komodity, a pod.

Forward je termínovaný obchod o povinnosti predať alebo kúpiť nejaké (tzv. podkladové) aktívum v stanovenom čase v budúcnosti za cenu stanovenú vopred v súčasnosti, pričom obchod sa uskutočňuje mimo burzy.

Swap je termínovaný obchod, ktorou sa dva subjekty zaväzujú vymeniť si medzi sebou buď dohodnuté finančné nástroje za vopred pevne stanovených podmienok. Tieto dve strany sa dohodnú na výmene podkladového aktíva v jeden deň a zároveň sa dohodnú na spätnej transakcii v určitý deň v budúcnosti.

Derivátmi sú v zmysle zákona najmä finančné nástroje:

- opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty týkajúce sa cenných papierov, mien, úrokových mier alebo výnosov alebo iných derivátových nástrojov, finančných indexov alebo finančných mier, ktoré môžu byť vyrovnané doručením alebo v hotovosti;
- opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty týkajúce sa komodít, ktoré sa musia vyrovať v hotovosti alebo sa môžu vyrovať v hotovosti na základe voľby jednej zo zmluvných strán; to neplatí, ak k takému vyrovnaniu dochádza z dôvodu platobnej neschopnosti alebo inej udalosti, ktorá má za následok ukončenie zmluvy;
- opcie, futures, swapy a iné deriváty týkajúce sa komodít, ktoré sa môžu vyrovať v hotovosti, ak sa obchodujú na regulovanom trhu alebo na mnohostrannom obchodnom systéme;
- opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty neuvedené v predchádzajúcom odseku, týkajúce sa komodít, ktoré neslúžia na podnikateľské účely, majú charakter iných derivátových finančných nástrojov a sú zúčtované alebo vyrovnávané prostredníctvom systémov zúčtovania a vyrovnania alebo podliehajú obvyklým výzvam na doplnenie aktív;
- derivátové nástroje na presun úverového rizika;
- opcie, futures, swapy, forwardy a iné deriváty týkajúce sa klimatických zmien, dopravných sadzieb, oprávnení na emisie, miery inflácie alebo iných úradných hospodárskych štatistík, ktoré sa musia vyrovať v hotovosti alebo sa môžu vyrovať na základe voľby jednej zo zmluvných strán, a to inak ako z dôvodu platobnej neschopnosti alebo inej udalosti majúcej za následok ukončenie zmluvy, ako aj iné deriváty týkajúce sa aktív, práv, záväzkov, indexov a iných faktorov, neuvedené v písmenách v predchádzajúcich odsekoch, ktoré majú charakter iných derivátových finančných nástrojov a obchoduje sa s nimi na regulovanom trhu alebo na mnohostrannom obchodnom systéme alebo sú zúčtované alebo vyrovnávané prostredníctvom systémov zúčtovania a vyrovnania, alebo podliehajú obvyklým výzvam na doplnenie aktív.

13. Všeobecné riziká investovania

Kurzové riziko je riziko zmeny ceny (jej kolísanie, volatilita) a pôsobí na všetky finančné nástroje. Je ovplyvňované makroekonomickou, mikroekonomickou, politickou situáciou a pod. Na peňažný trh a dlhopisy vplyva zmena výšky úrokovej miery priradenej k finančnému nástroju, ktorá sa počas doby do splatnosti tohto finančného nástroja môže meniť, čím sa investor vystavuje riziku možného poklesu hodnoty jeho investície. Cena dlhopisov sa mení so zmenou úrokových výnosov a dobou do splatnosti dlhopisu, ak výnos dlhopisu do jeho splatnosti rastie – cena dlhopisu klesá a naopak. U akcií môže cena stúpať, ale aj klesať (až k nule). Ceny akcií menších spoločností zvyčajne podliehajú väčšej volatilitě. Volatilita je premenlivosť alebo nestálosť cien finančných nástrojov. Predstavuje štandardnú odchýlku zmeny hodnoty finančného nástroja počas určitého časového horizontu. Väčšia volatilita predstavuje väčšie riziko pohybu ceny.

Riziko likvidity je riziko, že určitý finančný nástroj nie je možné kúpiť alebo predáť tak rýchlo alebo v takom časovom horizonte a za primeranú na trhu obvyklú cenu. Likvidita trhu príslušného cenného papiera závisí od množstva účastníkov príslušného trhu a dopytu po finančnom nástroji. S niektorými finančnými nástrojmi alebo v niektorých časových momentoch, môže nastať problém nájsť protistranu, ktorá je ochotná uskutočniť protiobchod s daným finančným nástrojom, alebo s daným finančným nástrojom sa obchoduje len v malých objemoch a malých počtoch obchodov v určitom časovom pásme. Podielové listy zvyčajne podliehajú väčšiemu riziku, nakoľko s týmito finančnými nástrojmi sa na burzách bežne neobchoduje. S menej atraktívnymi dlhopismi sa obchoduje menej, tým riziko likvidity, ale aj optimálnej, na trhu zvyčajnej, ceny narastá. Nízka likvidita finančného nástroja môže vyvolať zvýšené kurzové riziko.

Menové riziko. Hodnotu klientskeho portfólia môžu ovplyvniť aj zmeny výmenného kurzu meny, v ktorej sú vedené jednotlivé finančné nástroje, tvoriace portfólio, voči referenčnej mene. Poklesom výmenného kurzu, v ktorom je príslušný finančný nástroj vedený, voči referenčnej mene, dochádza k poklesu hodnoty týchto finančných nástrojov vyjadrených v referenčnej mene, čo má negatívny vplyv na celkovú hodnotu klientskeho portfólia. Naopak, nárastom výmenného kurzu, v ktorom je príslušný finančný nástroj vedený, voči referenčnej mene, dochádza k nárastu hodnoty týchto finančných nástrojov vyjadrených v referenčnej mene, čo má pozitívny vplyv na celkovú hodnotu klientskeho portfólia.

Kreditné riziko predstavuje platobnú schopnosť emitenta finančného nástroja splniť si svoj záväzok voči majiteľovi tohto finančného nástroja, t.j. investorovi (napr. neschopnosť emitenta dlhopisu uhradiť investorovi príslušný úrokový výnos (kupón) a/alebo istinu dlhopisu v deň splatnosti). U dlhopisov je vyjadrené kreditným ratingom emitenta. Počas doby do splatnosti dlhopisu sa môže bonita a tým aj kreditný rating emitenta meniť a s ním aj cena dlhopisu. S vyšším kreditným ratingom, vyššou bonitou emitenta, cena dlhopisu môže rásť a naopak.

Riziko zúčtovania a vyrovnania predstavuje riziko, že inštitúcia, s ktorou bol obchod s finančným nástrojom uzavretý, nedodá finančný nástroj pri jeho kúpe, alebo nezaplatí pri predaji finančného nástroja včas a v plnej výške alebo podľa dohodnutých podmienok, alebo dôjde k inému problému pri zúčtovaní a vyrovnaní. Pri obchodoch na burzách je riziko zúčtovania a vyrovnania menšie ako pri mimoburzových (OTC) obchodoch, kde sa obchodujú hlavne dlhopisy.

Riziko koncentrácie je riziko zvýšeného vystavenia sa strate kvôli koncentrácii podstatnej časti investícií na určité priemyselné odvetvie, štát, región, iné časti trhu alebo určité druhy aktív investícií v rámci geografickej oblasti, ekonomického sektora alebo korelovaných finančných nástrojov. Zdrojom rizika je nedostatočná diverzifikácia portfólia. Riziko koncentrácie.

Úrokové riziko je riziko, ktoré predstavuje riziko straty v dôsledku zmeny úrokových mier/sadzieb, zmeny volatility úrokových sadzieb alebo úrokových indexov. Pohyb úrokových mier smerom nadol zvyčajne spôsobuje rast cien finančných nástrojov a naopak, pohyb úrokových mier smerom nahor zvyčajne spôsobuje pokles cien finančných nástrojov. Najčastejšie sa vyskytuje pri predaji dlhopisov s fixným kupónom pred dátumom splatnosti. Cena kupónového dlhopisu sa pohybuje inverzne voči zmene úrokových sadzieb na trhu, t. j. rastom úrokových sadzieb cena dlhopisu klesá a poklesom úrokových sadzieb cena dlhopisu stúpa.

Riziko volatility je spojené s pohybmi ceny finančného nástroja a meria premenlivosť (nestálosť) ceny finančného nástroja. Volatilita je vysoká, ak sa cena finančného nástroja výrazne mení počas určitého časového obdobia. Riziko volatility sa určuje na základe porovnania priemerného rozdielu medzi najnižšou a najvyššou cenou finančného nástroja počas stanoveného časového obdobia a vyjadruje riziko potenciálnej straty v dôsledku miery premenlivosti ceny daného finančného nástroja.

Riziko krajiny predstavuje riziko, že štát (krajina) zavedie nové alebo zmení dane, regulačné pravidlá, právne predpisy alebo zruší poskytnuté výhody, ktoré investor získal v čase investovania do príslušného finančného nástroja.

Politické riziko je riziko spojené s možnou zmenou politických síl alebo smerovania príslušného štátu, sprevádzaného zmenou právneho, daňového, fiškálneho alebo regulačného systému ovplyvňujúceho výnosy z investícií súvisiacich s daným štátom. Politické riziko sa prejavuje v podobe vyššej volatility cien finančných nástrojov, ktorá môže vyústiť až do výpredajov na týchto trhoch, spôsobených zmenou postoja investorov k riziku.

Pákový efekt (leverage, finančná páka) je metóda, ktorou sa zvyšuje expozíciu prostredníctvom vypožičiavania peňažných prostriedkov, cenných papierov, derivátových pozícií alebo iným spôsobom, a tým investor obchoduje na finančnom trhu nielen so svojím vlastným kapitálom, ale najmä s využitím dodatočného cudzieho kapitálu s cieľom dosiahnuť vyšší zisk. Za tento úver klient ručí dohodnutou čiastkou (tzv. margin). Riziko spočíva v znásobení zisku, ale aj straty a v prípade nepriaznivého vývoja na finančných trhoch môže klient stratiť významnú časť vložených prostriedkov.

Obchody na margin sú typom obchodovania najmä s finančnými derivátmi s využitím pákového efektu, pričom za prípadné straty a poskytnutý úver ručí Klient dohodnutou čiastkou (tzv. margin). Margin je záruka (kolaterál), ktorý je Klient ako držiteľ finančného nástroja povinný uložiť u Sympatie alebo inej protistrany. Obchodovanie s vypožičanými peniazmi môže byť veľmi riskantné, pretože zisky aj straty sú násobené, t. j. obchodovanie má potenciál pre väčší zisk, ale aj pre väčšie straty a investor (Klient) môže stratiť nielen investovanú čiastku, ale môžu mu vzniknúť aj ďalšie dodatočné náklady spojené s investovaním. Obchody na margin realizované na burze je potrebné považovať za vysoko rizikové. Sú vhodné pre klientov, ktorí nie sú riziko averzní a uvedomujú si, že sa na týchto obchodoch dá prerobiť. V prípade, že by prípadné straty ohrozovali finančnú situáciu klienta, sú takéto produkty pre neho nevhodné a v takomto prípade je spoločnosť povinná odmietnuť ďalšie poskytovanie takejto služby.

14. Poučenie o riziku

S obchodovaním na finančnom trhu sú spojené riziká. Podrobný popis rizík je uvedený v zmluvnej dokumentácii. Pri riadení portfólia môže klient zrealizovať aj stratu. Spoločnosť neručí za dosahovanie zisku a upozorňuje klienta na možnosť zníženia jeho majetkovej hodnoty z dôvodu straty vyplývajúcej zo zrealizovaných obchodov.

V prípade, že klient nie je ochotný znášať potenciálnu stratu, nie je vhodným klientom na poskytnutie investičnej služby. Spoločnosť je v takomto prípade povinná neposkytnúť mu predmetnú investičnú službu. Svoj súhlas s rizikom je klient oprávnený vyjadriť v investičnom profile (dotazníku).

Klienti sú pred poskytnutím investičných služieb upozorení na skutočnosť, že v prípade, že nebudú úplne rozumieť akémukoľvek riziku, môžu sa kedykoľvek obrátiť na zodpovedných pracovníkov spoločnosti so žiadosťou o podrobné vysvetlenie. Zároveň sú upozorení na skutočnosť, že spoločnosť organizuje bezplatné školenia z oblasti investovania do finančných nástrojov, ktoré môžu klienti v prípade záujmu absolvovať.

S obchodmi využívajúcimi pákový efekt, napr. futures, opciami, CDF je spojené riziko straty. V prípade nepriaznivého vývoja na finančných trhoch môže klient prísť o časť vložených prostriedkov. Všetky informácie týkajúce sa potenciálneho výnosu produktov je potrebné považovať výlučne za informačné. Dosiahnuté výsledky z minulosti nie sú zárukou dosahovania výnosov v budúcnosti. Obchody s pákovým efektom realizované na burze je potrebné považovať za vysoko rizikové. Sú vhodné pre klientov, ktorí nie sú riziko averzní a uvedomujú si, že sa na týchto obchodoch dá prerobiť. Nie sú vhodné pre všetkých investorov, ale iba pre tých klientov, ktorí rozumejú a sú ochotní predpokladať ekonomické, právne a ďalšie zahrnuté riziká, sú skúsení a oboznámení s obchodovaním derivátov a aktívach podliehajúcich typov, sú finančne schopní predpokladať straty dôležité s presahujúcim spreadom alebo vkladmi, pretože investori môžu stratiť celkovú hodnotu kontraktu, nie iba zálohu alebo vklad. V prípade, že by prípadné straty ohrozovali finančnú situáciu klienta, sú takéto produkty pre neho nevhodné a v takomto prípade je spoločnosť povinná odmietnuť ďalšie poskytovanie takejto služby. Pre zaradenie klienta do obchodovania, rozhodovanie o vhodnosti, resp. nevhodnosti produktov pre daného klienta spoločnosť vždy prihliada na zmluvnú dokumentáciu, obzvlášť na Investičný profil klienta, ktorý slúži na zistenie všetkých potrebných informácií o klientov v zmysle platných právnych predpisov. Klient musí dodržiavať minimálne požiadavky na margin na svojich otvorených pozíciách za všetkých okolností. Je povinnosťou zákazníka sledovať svoj zostatok na účte. Klient môže prijať výzvu na doplnenie prostriedkov v prípade, že margin na príslušnom účte je príliš nízka. Spoločnosť má právo likvidovať niektoré alebo všetky otvorené pozície, kedykoľvek, keď nie je dodržaná minimálna požiadavka na zálohu, a to môže mať za následok, že pozícia klienta je uzavretá so stratou. Vzhľadom na podmienky na trhu, ktoré môžu spôsobiť nezvyčajné a rýchle výkyvy trhovými cenami alebo iné skutočnosti, spoločnosť nemusí byť schopná uzavrieť pozíciu klienta za určenú cenu a riadiť stanovené riziko likvidity spoločnosťou alebo nemusí byť účinné a klient súhlasí, že spoločnosť nenesie žiadnu zodpovednosť za neúspech klienta.

V prípade, že je tento materiál a na neho nadväzujúce dokumenty považovaný klientom za nedostatočný na pochopenie predmetnej problematiky a spôsobu obchodovania, je spoločnosť pripravená poskytnúť klientovi ďalšie doplňujúce informácie. Je záujmom klienta, aby takúto požiadavku vzniesol, nakoľko podpisom zmluvnej dokumentácie spoločnosť automaticky predpokladá, že klient rozumie všetkým rizikám a spôsobu fungovania daného produktu a finančného nástroja.

15. Reklamácie a sťažnosti klientov

V prípade reklamácie a námietok klientov na poskytované investičné služby je potrebné postupovať v zmysle platného reklamačného poriadku, ktorého úplné znenie je k dispozícii v sídle spoločnosti alebo na webovom sídle spoločnosti <http://www.sympatia.sk/?zverejnovanie>.

Klient je oprávnený podať sťažnosť spoločnosti v prípade porušenia zmluvy uzatvorenej medzi klientom a spoločnosťou, alebo v prípade porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na poskytovanie investičných služieb.

Sťažnosť je podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorým

a) sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, pretože došlo k ich porušeniu spoločnosťou;

b) upozorňuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov spoločnosťou.

Sťažnosť je klient oprávnený a povinný podať spoločnosti písomne a doručiť ju poštou, faxom, e-mailom alebo osobne do sídla spoločnosti.

Sťažnosť musí obsahovať nasledovné náležitosti:

- Meno a priezvisko alebo názov právnickej osoby klienta
- Dátum narodenia, rodné číslo alebo IČO
- Adresa alebo sídlo spoločnosti
- Číslo klientskeho účtu
- Dátum sťažnosti
- Vlastnoručný podpis klienta

Klient je povinný v sťažnosti zrozumiteľným spôsobom a presne uviesť skutočnosti, ktoré namieta, spolu s údajmi, číslami a čiastkami a svoju sťažnosť preukázať najmä predložením právne relevantných dokladov. Je taktiež povinný uviesť práva, ktoré si takýmto spôsobom nárokuje a uplatňuje alebo čoho sa domáha.

V prípade, že sťažnosť klienta nespĺňa náležitosti uvedené v predchádzajúcich bodoch a je zjavne neopodstatnená nie je Sympatia povinná sa touto sťažnosťou zaoberať, inak spoločnosť vyzve klienta na doplnenie sťažnosti v súlade s uvedenými ustanoveniami v primeranej lehote, najviac však 30 dní. Lehoty stanovené na vybavovanie sťažností začínajú plynúť až dňom odstránenia nedostatkov sťažnosti. Pri aplikácii tohto ustanovenia, sú zamestnanci povinní zachovávať zásadu spravodlivého vybavovania sťažností.

V prípade, že sa sťažnosť klienta týka postupu pri poskytovaní investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb spoločnosťou alebo jej zamestnancom je spoločnosť povinná vždy sa takouto sťažnosťou zaoberať.

Klient je povinný poskytnúť spoločnosti súčinnosť potrebnú na objasnenie predmetu sťažnosti, a to bez zbytočného odkladu na výzvu spoločnosti. Pokiaľ klient neposkytne spoločnosti potrebnú súčinnosť, alebo túto poskytnúť odmietne, spoločnosť nie je povinná vykonať ďalšie preverenie predmetnej sťažnosti a nie je povinný ďalej skúmať jej opodstatnenosť.

Lehota na vybavenie sťažnosti klienta je 30 kalendárnych dní odo dňa prijatia sťažnosti. Pokiaľ nie je možné z objektívnych dôvodov o sťažnosti rozhodnúť v tejto lehote je spoločnosť povinná klienta písomne o tejto skutočnosti informovať. Súčasťou tejto informácie musí byť aj termín, dokedy najneskôr bude daná sťažnosť vybavená. Tento termín nesmie byť dlhší ako 60 kalendárnych dní odo dňa prijatia sťažnosti. Takúto informáciu vydá spoločnosť klientovi aj v prípade, že nerozhodne o sťažnosti v celom rozsahu. Spoločnosť je povinná vybavovať sťažnosti klientov v lehotách uvedených v reklamačnom poriadku.

Viac informácií nájdete na webovom sídle spoločnosti <http://www.sympatia.sk/?zverejnovanie>.

16. Kategórie klientov a ich kategorizácia

Spoločnosť v rozsahu stanovenom zákonom kategorizuje klientov do troch kategórií: neprofesionálny klient, profesionálny klient a oprávnená protistrana. Kategorizácia predstavuje hodnotenie úrovne ochrany a množstva informácií, ktoré je spoločnosť povinná klientovi poskytnúť v závislosti od jeho zaradenia do príslušnej kategórie.

Neprofesionálny klient

Neprofesionálnym klientom je fyzická alebo právnická osoba, ktorej spoločnosť poskytuje investičnú službu alebo vedľajšiu službu podľa zákona a nespĺňa kritériá na zaradenie do kategórie profesionálny klient alebo kategórie oprávnená protistrana. Neprofesionálny klient môže písomne požiadať o preradenie do kategórie profesionálny klient, ak splní podmienky stanovené zákonom.

Za neprofesionálnych klientov sa považujú všetci klienti nezaradení do kategórií profesionálny klient a oprávnená protistrana.

Profesionálny klient

Profesionálnym klientom je fyzická alebo právnická osoba, ktorej spoločnosť poskytuje investičnú službu alebo vedľajšiu službu podľa zákona a ktorá má odborné znalosti, skúsenosti a poznatky na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s tým spojené a ktorá spĺňa ďalšie zákonom stanovené podmienky. Profesionálny klient môže písomne požiadať spoločnosť, aby sa s ním zaobchádzalo ako s oprávnenou protistranou, ak splní podmienky stanovené zákonom. Profesionálny klient môže písomne požiadať spoločnosť o zaradenie do kategórie neprofesionálny klient, ak nie je schopný riadne posúdiť a zvládnuť riziká spojené s poskytovanou investičnou a vedľajšou službou. Profesionálny klient je povinný informovať spoločnosť o každej zmene, ktorá by mohla ovplyvniť jeho súčasné zaradenie do kategórie profesionálny klient. Ak obchodník s cennými papiermi získa informáciu, že klient už nespĺňa počiatkové podmienky, ktoré ho oprávňovali na zaradenie do kategórie profesionálny klient, je povinný prijať potrebné opatrenia na jeho preradenie do inej kategórie.

Za profesionálneho klienta sa považuje:

a) obchodník s cennými papiermi, zahraničný obchodník s cennými papiermi, finančná inštitúcia, obchodník s komoditami a komoditnými derivátmi, osoba podľa § 54 ods. 3 písm. j. a osoba, ktorá na vykonávanie svojej činnosti na finančnom trhu má povolenie príslušného orgánu alebo jej činnosť je osobitne upravená všeobecne záväznými právnymi predpismi;

b) veľká obchodná spoločnosť, ktorá v zmysle zákona musí spĺňať aspoň dve z nasledovných podmienok:

- celková suma majetku prevyšuje 20 000 000 EUR;
- čistý ročný obrat prevyšuje 40 000 000 EUR;
- vlastné zdroje prevyšujú 2 000 000 EUR.

c) štátny orgán, obec, vyšší územný celok, štátny orgán alebo územný celok iného štátu, ARDAL, orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe štátneho dlhu, NBS, centrálna banka iného štátu, MMF, ECB, EIB a iné podobné medzinárodné organizácie;

d) právnická osoba neuvedená v písmenách a) až c), ktorej hlavným predmetom činnosti je investovanie do finančných nástrojov, vrátane právnickej osoby, ktorá vykonáva transformáciu úverov a pôžičiek na cenné papiere alebo iné obchody na účely financovania,

e) osoba, s ktorou sa na jej vlastnú žiadosť môže zaobchádzať ako s profesionálnym klientom:

- na základe posúdenia jeho odborných znalostí a skúseností vydá spoločnosť písomné vyjadrenie, že klient je schopný uskutočňovať vlastné rozhodnutia o investíciách a rozumie príslušným rizikám s tým spojeným;

- klient o to písomne požiada;
- spoločnosť poskytne klientovi jednoznačné písomné upozornenie o možnosti straty práv na ochranu a práv na náhradu;
- táto osoba písomne uviedla, že si je vedomá následkov straty práv podľa vyššie uvedeného;
- spĺňa aspoň dve z týchto požiadaviek:
 1. za predchádzajúce štyri štvrtroky táto osoba vykonala na trhoch s cennými papiermi priemerne 10 významných obchodov za štvrtrok, pričom významným obchodom sa rozumie obchod s cennými papiermi, ktorého objem je vyšší ako 6 000 EUR;
 2. veľkosť jej portfólia cenných papierov prevyšuje 500 000 EUR;
 3. fyzická osoba pracuje alebo pracovala najmenej 1 rok vo finančnom sektore na pozícii, ktorá si vyžaduje znalosti investovania do cenných papierov.

Oprávnená protistrana

Oprávnenou protistranou je fyzická alebo právnická osoba, ktorej spoločnosť poskytuje investičnú službu alebo vedľajšiu službu podľa zákona a ktorá spĺňa ďalšie podmienky stanovené zákonom. Spoločnosť môže začať alebo uzavierať obchody s oprávnenou protistranou, pričom ustanovenia § 73b až 73m a 73o až 73t zákona sa vo vzťahu k týmto obchodom alebo vo vzťahu k vedľajšej službe priamo spojenj s týmito obchodmi nepoužijú. Oprávnená protistrana môže písomne požiadať všeobecne alebo pri jednotlivých obchodoch, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s neprofesionálnym klientom. Inak sa s ňou zaobchádza ako s profesionálnym klientom.

Za oprávnenú protistranu sa považuje:

- a) obchodník s cennými papiermi, zahraničný obchodník s cennými papiermi;
- b) úverová inštitúcia alebo zahraničná úverová inštitúcia;
- c) poisťovňa alebo zahraničná poisťovňa alebo poisťovňa z iného členského štátu;
- d) správcovská spoločnosť, zahraničná správcovská spoločnosť, podielový fond, európsky fond, zahraničná investičná spoločnosť alebo zahraničný podielový fond;
- e) dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, dôchodkový fond, doplnkový dôchodkový fond, obdobné zahraničné spoločnosti a fondy;
- f) iná finančná inštitúcia povolená alebo regulovaná podľa práva Európskej únie alebo členského štátu, g) osoby, ktorých hlavný predmet činnosti spočíva v obchodovaní na vlastný účet s komoditami alebo komoditnými derivátmi;
- h) obchodné spoločnosti, ktoré poskytujú investičné služby alebo vykonávajú investičné činnosti spočívajúce výhradne v obchodovaní na vlastný účet na trhoch futures, opcií alebo iných derivátov a na peňažných trhoch na účely zaistenia pozícií na derivátových trhoch;
- i) orgán verejnej moci Slovenskej republiky alebo iného štátu, vrátane ARDAL a orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe verejného dlhu;
- j) NBS alebo centrálna banka iného štátu, Európska centrálna banka;
- k) medzinárodná organizácia.

17. Informácie pre neprofesionálnych klientov – Požiadavky vhodnosti

Spoločnosť sa pri poskytovaní investičných služieb riadi ustanoveniami zákona v zmysle ktorého vydala Informácie pre neprofesionálnych klientov – Požiadavky vhodnosti v zmysle §§ 73f a 73g zákona.

Postupy a informácie uvedené v tejto informácii je povinná spoločnosť aplikovať na všetky produkty vzťahujúce sa na príslušné investičné služby.

V zmysle § 73f ods. 1 zákona je spoločnosť pri poskytovaní investičného poradenstva alebo riadení portfólia povinná získať potrebné informácie týkajúce sa znalostí a skúseností klienta alebo potenciálneho klienta v oblasti investícií, vzťahujúce sa na konkrétny typ finančného nástroja alebo investičnej služby alebo vedľajšej služby, jeho finančnú situáciu a jeho investičné ciele a na základe takto získaných informácií odporučiť klientovi alebo potenciálnemu klientovi investičné služby a finančné nástroje, ktoré sú pre neho vhodné so zreteľom na zistenú úroveň jeho znalostí a skúseností.

Vyššie uvedené informácie spoločnosť získava prostredníctvom Investičného dotazníka (Identifikácia investičného profilu klienta), ktorý je súčasťou zmluvnej dokumentácie klienta. Dodatočné informácie spoločnosť získava na stretnutiach s klientom, pričom tieto informácie sú zaznamenávané v interných dokumentoch spoločnosti. Ďalším zdrojom informácií sú verejne dostupné informácie o klientovi získavané z voľne dostupných zdrojov (internet, verejne dostupné registre a evidencie a pod).

Upozornenie: Spoločnosť upozorňuje klientov (resp. potencionalných klientov), že získava vyššie uvedené informácie zo všetkých vyššie uvedených zdrojov!

V zmysle § 73f ods. 2 zákona, ak je príslušný obchod odporúčaný alebo uzavieraný v rámci riadenia portfólia, musia byť získavané informácie dostatočné na to, aby umožnili spoločnosti ako obchodníkovi s cennými papiermi posúdiť, či príslušný obchod zodpovedá investičným cieľom daného klienta, je takého charakteru, že klient je schopný finančne zvládnuť súvisiace investičné riziká v súlade s jeho investičným cieľom, resp. je takého charakteru, že klient má potrebné skúsenosti a znalosti, ktoré mu umožňujú porozumieť rizikám, ktoré súvisia s obchodom alebo s riadením jeho portfólia.

V zmysle § 73f ods. 4 zákona informácie o finančnej situácii klienta alebo potenciálneho klienta podľa § 73f ods. 1 zákona zahŕňajú informácie o zdroji a výške jeho pravidelného príjmu, jeho aktívach vrátane likvidných aktív, investíciách a nehnuteľnom majetku a o jeho pravidelných finančných záväzkoch. Predmetné informácie sú uvedené v Investičnom dotazníku v sekcii – Finančná situácia klienta.

V zmysle § 73f ods. 5 zákona informácie o investičných cieľoch klienta alebo potenciálneho klienta podľa § 73f ods. 1 zákona zahŕňajú informácie o dĺžke obdobia, počas ktorého plánuje klient investovať, o jeho preferenciách týkajúcich sa podstupovaného rizika, jeho rizikovom profile a o účeloch investície. Predmetné informácie sú uvedené v investičnom dotazníku v sekcii – Investičné ciele klienta.

V zmysle § 73f ods. 6 zákona, ak obchodník s cennými papiermi nezíska pri poskytovaní investičného poradenstva alebo investičnej služby riadenia portfólia získavané informácie, nesmie odporúčať klientovi alebo potenciálnemu klientovi investičné služby ani finančné nástroje.

V zmysle § 73g ods. 1 zákona pri poskytovaní iných investičných služieb uvedených v § 73f zákona, je spoločnosť povinná požiadať klienta alebo potenciálneho klienta o poskytnutie informácie týkajúcej sa jeho znalostí a skúseností v oblasti investovania týkajúce sa konkrétneho ponúkaného alebo požadovaného druhu finančného nástroja, investičnej služby alebo vedľajšej služby tak, aby obchodník s cennými papiermi mohol určiť, či sú dostatočné na to, aby si klient uvedomoval riziká spojené s príslušným druhom ponúkaného alebo požadovaného finančného nástroja alebo investičnej služby alebo vedľajšej služby, a či sú pre klienta primerané.

V zmysle § 73g ods. 3 zákona ak Sympatia usúdi na základe získaných informácií, že finančný nástroj alebo investičná služba alebo vedľajšia služba nie sú pre klienta alebo potenciálneho klienta vhodné, upozorní na to klienta. Toto upozornenie sa poskytne v ústnej alebo písomnej forme.

V zmysle § 73g ods. 4 zákona ak sa klient alebo potenciálny klient rozhodne neposkytnúť informácie podľa § 73g ods. 1 zákona alebo neposkytne dostatočné informácie týkajúce sa jeho znalostí a skúseností, Sympatia je povinná upozorniť klienta alebo potenciálneho klienta, že takéto rozhodnutie jej neumožní

určiť, či príslušná investičná služba alebo vedľajšia služba alebo finančný nástroj sú pre neho vhodné. Toto upozornenie sa poskytne v ústnej alebo písomnej forme.

V zmysle § 73g ods. 5 zákona informácie o znalostiach a skúsenostiach klienta alebo potenciálneho klienta v oblasti investícií podľa §§ 73f a 73g ods. 1 zákona zahŕňajú nasledujúce informácie, ak sú primerané k povahe klienta, povahe a rozsahu poskytovanej investičnej služby alebo vedľajšej služby a druhu finančného nástroja alebo plánovaného obchodu, vrátane ich zložitosti a rizík, ktoré s nimi súvisia, a to o:

- a) druhoch investičnej služby alebo vedľajšej služby, obchodu a finančného nástroja, ktoré klient pozná;
- b) povahe, objeme a frekvencii obchodov s finančnými nástrojmi, ktoré klient vykonáva, a období, počas ktorého boli uskutočňované;
- c) úrovni vzdelania, povolani alebo významnom bývalom povolaní klienta alebo potenciálneho klienta.

Predmetné informácie sú uvedené v Investičnom dotazníku, resp. sú predmetom zisťovania iným spôsobom uvedeným v tomto predpise.

V zmysle § 73g ods. 6 zákona obchodník s cennými papiermi nesmie ovplyvňovať klienta alebo potenciálneho klienta na neposkytnutie informácií požadovaných na účely §§ 73f a 73g ods. 1 zákona.

V zmysle § 73g ods. 7 zákona Sympatia je oprávnená spoliehať sa na informácie, ktoré jej poskytol klient alebo potenciálny klient; to neplatí, ak si je vedomá alebo ak by si mala byť vedomá, že tieto informácie sú zjavne nepresné alebo neúplné.

Sympatia sa pri posudzovaní informácií poskytnutých klientom, resp. pri odporúčaní klientovi alebo potenciálnemu klientovi či sú na základe takto získaných informácií investičná služba a finančné nástroje pre neho vhodné so zreteľom na zistenú úroveň jeho znalostí a skúseností, riadi aj Odporúčaním Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska zo 17. októbra 2012 č. 3/2012 k určitým aspektom požiadaviek vhodnosti podľa MiFID (ďalej len „Odporúčanie“).

V zmysle Odporúčania Sympatia dodržiava nasledovné:

- Dôvodom posúdenia vhodnosti je umožniť spoločnosti konať v najlepšom záujme klienta;
- Nesmie v žiadnej fáze vytvárať nejednoznačnosť alebo pochybnosti, pokiaľ ide o vlastné zodpovednosti klientov v procese;
- Posúdenie vhodnosti je úlohou Sympatie. Klient nie je ten, kto o vhodnosti investície, resp. použitia finančných nástrojov rozhoduje, resp. klient neurčuje, ktorý finančný nástroj je vhodný pre jeho rizikový profil;
- Zamestnanci Sympatie majú zakázané naznačovať klientovi, že určitý finančný nástroj je ten, ktorý si klient vybral ako vhodný, alebo žiadať od klienta, aby potvrdil, že nejaký nástroj alebo služba sú vhodné;
- Zamestnanci Sympatie sú povinní poznať produkty, ktoré ponúkajú;
- Sympatia je povinná zabezpečiť, aby zamestnanci, ktorí sú vecne zapojení do procesu posúdenia vhodnosti, mali primeranú úroveň znalostí a odbornosti;
- Sympatia je povinná zabezpečiť, aby pri trvajúcom vzťahu s klientom mala primerané a aktualizované informácie o klientovi.

Akékoľvek porušenie vyššie uvedených zásad môže klient reklamovať priamo u compliance manažera, resp. v zmysle reklamačného poriadku.

18. Informácie o niektorých špecifikách obchodov s finančnými derivátmi

18.1 Finančné deriváty

Špecifikom termínových obchodov je, že obchod sa realizuje až po uplynutí určitej vopred dohodnutej lehoty. Pri termínovom kontrakte sa dve strany dohodnú, že v dohodnutý dátum dodajú, resp. odoberú dohodnuté množstvo podkladových aktív, napr. akcie, akciový index, komodity alebo zahraničná mena v dohodnutej cene.

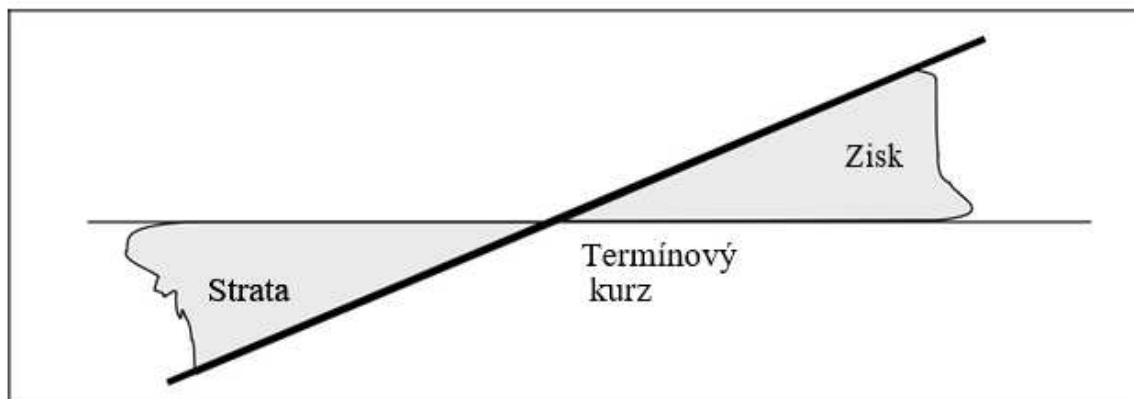
Základným druhom termínových kontraktov sú forward a futures. Ide o termínový obchod, pri ktorom sa dve strany dohodnú na kúpe a predaji určitého podkladového aktíva v budúcnosti. K fixácii ceny a množstva dochádza v okamihu uzavretia termínovej zmluvy. Subjekty obchodujú s termínovými kontraktmi z dvoch hlavných dôvodov:

- špekulatívny, t. j. kalkulácia na zmenu kurzu daného aktíva;
- hedging, t. j. zaistenie proti riziku zmeny kurzu aktíva.

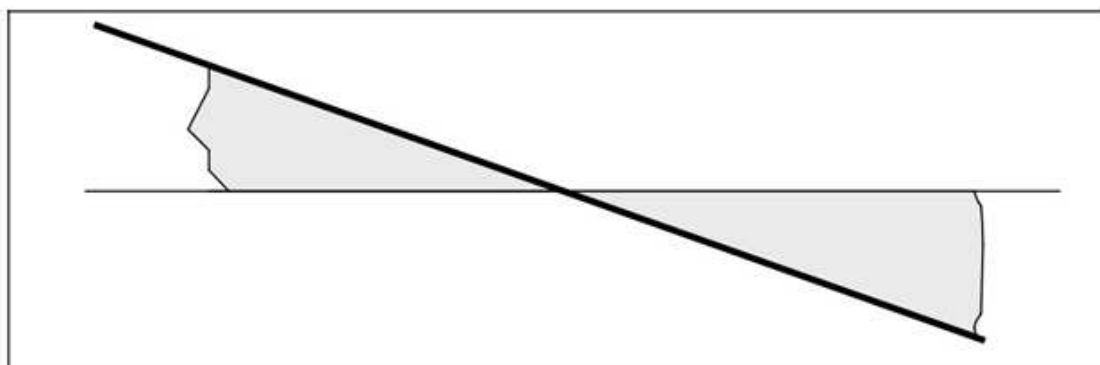
Predpokladom na uzatvorenie termínového kontraktu je skutočnosť, že cena - kurz aktív na spotovom trhu je takmer vždy odlišná od termínového kurzu. Termínový kurz v sebe obsahuje okrem očakávaní investorov z budúceho vývoja aj riziko budúcej nepriaznivej zmeny kurzu. Na obrázku je nakreslená situácia kde investor kúpil termínový kontrakt. V prípade kúpy zaujíma tzv. long position (dlhú pozíciu). Investor má povinnosť odobrať finančné aktívum v dohodnutom čase za dohodnutý termínový kurz. V prípade, že bude cena aktíva na spotovom trhu vyššia ako cena dohodnutá v termínovom kontrakte (termínový kurz), investor na transakcii zarobí. Rozdiel medzi termínovým kurzom a kurzom na spotovom trhu predstavuje investorov zisk (pay-off). V prípade, že kurz finančného aktíva na spotovom trhu bude nižší ako termínový kurz, investor na transakcii prerobí sumu rovnajúcu sa rozdielu medzi spotovým kurzom a termínovým kurzom.

V prípade predaja termínového kontraktu zaujíma investor tzv. short position (krátku pozíciu). V čase expirácie bude investor povinný predať dohodnuté množstvo finančného aktíva. Investor dosiahne zisk, ak spotový kurz bude vyšší ako termínový kurz. Vyšší spotový ako termínový kurz znamená stratu investora vo výške rozdielu týchto kurzov. Situácia je znázornená na obrázku.

Obr.: Termínový kontrakt – kúpa - long position

Obr.: Termínový kontrakt – predaj - short position

Špekulácia

Investor vstupuje do zmluvného vzťahu nie s cieľom konečného prevzatia finančného aktíva, ale s cieľom realizovania zisku, ktorý je daný pohybom kurzov obchodovaných finančných aktív. Kurzy komodít, akciových indexov, cenných papierov, či menové kurzy podliehajú na trhu výkyvom oboma smermi.

Rozlišujeme špekuláciu:

- na vzostup kurzu,
- na pokles kurzu.

Špekulačné obchody na vzostup kurzu sa nazývajú obchody „*à la hausse*“. Investori špekulujúci na vzostup sa nazývajú býci (bulls). Býci počítajú s rastom cien. Trh, na ktorom kurzy stúpajú sa preto nazýva býčí (bullish market).

Obchody na pokles kurzu sa nazývajú obchodmi „*à la baisse*“. Investori počítajú s poklesom kurzov a nazývajú sa medvede (bears), takže klesajúci trh sa nazýva medvedí (bearish market).

18.2 Futures

Futures sú termínové kontrakty takmer rovnaké ako forwardy. Rozdiel medzi nimi spočíva v štandardizácii futures. Na rozdiel od forwardov sa futures obchodujú na organizovaných trhoch a burzách. Množstvo jednotiek aktíva a termín splatnosti podliehajú štandardizácii. Tým sú určené jasné pravidlá pre obchodovanie. Obchody prebiehajú na organizovanom trhu, takže sa stráca nevýhoda nízkej likvidity. Štandardizácia a otvorenosť trhu pre mnohých investorov umožňujú predat', resp. kúpiť už uzavreté futures. V prípade, že sa situácia vyvíja nepriaznivo pre investora, môže sa rozhodnúť v ktoromkoľvek okamihu predat', resp. kúpiť svoj kontrakt, a tak minimalizovať svoje straty. Investor zruší svoju pozíciu jednoduchým predajom kontraktu naspäť, resp. spätným nákupom kontraktu.

Pri futures je vždy strana, ktorá na kontrakte zarobí a strana, ktorá prerobí. Na otvorenie pozície burza zablokuje na investorovom účte tzv. margin, ktorý slúži na vykrytie potenciálnej straty. Vďaka pákovému efektu tvorí margin len zlomok reálnej hodnoty kontraktu. Napriek tomu, že na obchodovanie s pákovým efektom je potrebná len časť reálnej hodnoty kontraktov, investor môže profitovať zo zisku z celej hodnoty kontraktu. To isté však platí aj v prípade nepriaznivého vývoja pozície. Strata investora sa bude počítať z celej hodnoty kontraktu. Vďaka tomuto pákovému efektu ponúkajú obchody s futures vysoký potenciál zisku, ale zároveň sú mimoriadne rizikové. Štatistiky hovoria, že až 80 % investorov na burze stratových.

Výška marginu je závislá okrem iného aj od volatility trhu. Čím väčšia je volatilita trhu, t. j. nestálosť, rizikovosť, tým vyššie sú požiadavky na margin. Futures sa uzatvárajú najmä na komodity, devízy, cenné papiere, akciové indexy a úrokovú mieru. Obchodovanie s futures kontraktmi plní funkciu:

1. špekulácie;
2. hedgingu.

Futures - špekulácia

Pri špekulácii do futures kontraktov nie je cieľom investora fyzická dodávka podkladového aktíva, ale zisk vyplývajúci z rozdielu medzi promptným a termínovým kurzom. Princíp operácie je zhodný so špekuláciou do forwardových kontraktov s tým rozdielom, že futures špekulácia prebieha na organizovanom trhu. Obchody sa uzatvárajú na burze a sú štandardizované. Znamená to, že investori obchodujú v presvedčení, že budúce kurzy podkladových aktív sa zmenia v súlade s ich predpokladmi, čo im prinesie zisk.

Futures - hedging

Pri zaistení pomocou futures kontraktov investor zaistuje svoju pozíciu proti nepriaznivým pohybom kurzov. Vychádza zo skutočnosti, že kurzy finančných aktív sa na termínovom trhu pohybujú rovnakým smerom ako na promptnom trhu. Investor pre to operáciami na promptnom trhu vytvára opačnú pozíciu k pozícii na termínovom trhu a naopak. Pri poklese kurzu finančného aktíva spotovom trhu napríklad uzatvára na termínovom trhu futures kontrakt na predaj predmetného aktíva a kupuje futures kontrakty na termínovom trhu pri raste kurzu predmetného aktíva na spotovom trhu.

18.3 Opčné kontrakty

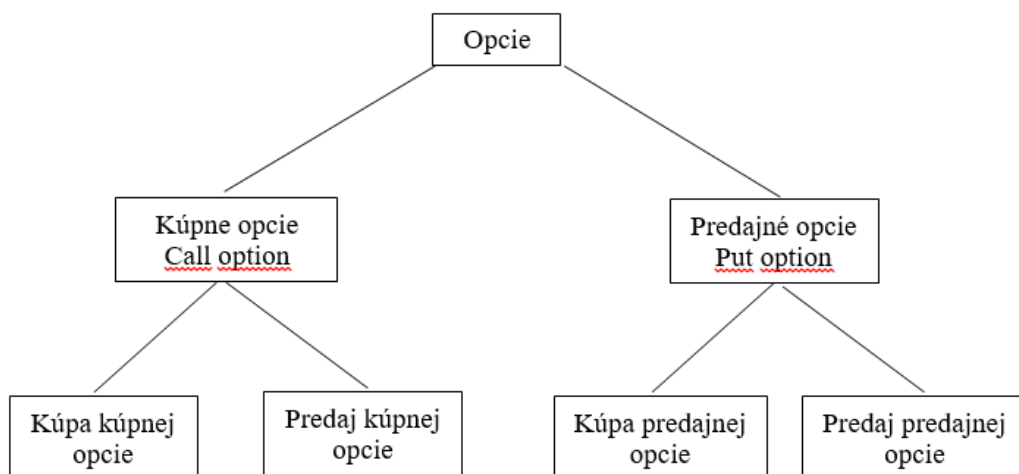
Opcia je právo držiteľa opcie kúpiť (kúpna opcia – call option) alebo predat' (predajná opcia put – option) stanovené množstvo finančného aktíva vo vopred stanovenom čase a za vopred určenú cenu.

Vypisovateľ opcie má povinnosť na požiadanie predat' (call opcia) alebo kúpiť (put opcia) daný produkt za vopred určenú cenu. Odmenou za túto povinnosť je opčná prémie, ktorú zaplatí držiteľ opcie jej vypisovateľovi.

Vypisovateľ kúpnej opcie má povinnosť na požiadanie predat' predmetné finančné aktívum držiteľovi opcie. Za predaj kúpnej opcie dostane opčnú prémie, ktorá mu ostáva aj v prípade neuplatnení opcie.

Držiteľ kúpnej opcie má právo, nie však povinnosť kúpiť predmetné finančné aktívum od vypisovateľa opcie. Za toto právo musí zaplatiť vypisovateľovi opčnú prémie. V prípade, že opciu neuplatní, nemá nárok na vrátenie opčnej prémie.

Obr.: Rozdelenie opcií

Držiteľ predajnej opcie má právo, nie však povinnosť predat' predmetné finančné aktívum vypisovateľovi predajnej opcie. Za kúpu predajnej opcie musí zaplatiť vypisovateľovi opčnú prémie.

Životnosť opcie je obdobie medzi jej vyhlásením v burzovom ozname obchodovateľných opcií a jej expiračným dňom. Je to obdobie, v ktorom sa s opciou môže obchodovať, a v ktorom môžu držiteľia opcií uplatniť svoje práva vyplývajúce z opcie. Životnosť štandardizovaných opcií môže byť 1, 3, 6, 9 alebo 12 mesiacov.

Realizačná cena je jednotková cena, ktorú zaplatí držiteľ opcie pri uplatnení svojho práva. Je stanovená vopred a účastník kontraktu si môže vždy zvoliť z viacerých možností, ktoré mu ponúka burza. Táto má vždy k dispozícii niekoľko opcií s rôznymi realizačnými cenami. Burza určuje pravidlá pre všetky nové opcie. Na začiatku burza určí strednú realizačnú cenu, ktorá sa stanovuje vzhľadom na poslednú cenu, za ktorú bolo možné realizovať transakciu na parkete burzy. Po určení strednej realizačnej ceny sa určia ešte dve (príp. aj viac) ceny vyššie a dve (príp. aj viac) ceny nižšie, ako je stredná realizačná cena. Cenové rozpätie pri stanovovaní realizačných cien závisí od trhovej ceny daných akcií. V prípade, že trhovacia cena prekročí stanovený limit (je nižšia ako druhá najnižšia realizačná cena alebo je vyššia ako druhá najvyššia realizačná cena), je potrebné určiť novú realizačnú cenu príslušných opcií. Výhodou štandardizácie je, že všetci účastníci trhu majú prístup k presne definovaným opčným kontraktom a postup pri nákupe a predaji opcií sa zjednoduší, čím sa náklady pri transakcii znížia.

Expiračný mesiac je mesiac, v ktorom opcia stráca platnosť. Expiračný mesiac pre opcie je mesiac, v ktorom sa nachádza expiračný deň, spravidla tretí piatok v expiračnom mesiaci. Expiračný deň je deň, v ktorom alebo do ktorého si majiteľ opcie môže uplatniť svoje právo kúpiť alebo predáť finančné aktívum vyplývajúce z držby opcie.

Poznáme opcie amerického a európskeho typu. Držiteľ opcie amerického typu môže svoje právo uplatniť kedykoľvek počas životnosti opcie. Držiteľ opcie európskeho typu môže svoje právo uplatniť len v deň expirácie.

Opcie, ktoré sú držané a vypísané a ešte neboli uplatnené, sa nazývajú živé opcie. Otvorený záujem predstavuje sumu všetkých živých opcií.

S opciami sa na burze obchoduje v lotoch (kontraktoch), ktoré predstavujú povinné minimálne množstvo opcií, s ktorými sa na burze môže obchodovať. Lot môže predstavovať napr. 10 alebo 100 opcií.

V prípade, že investor kúpi predajnú opciu alebo kúpnu opciu, hovoríme, že zaujme dlhú pozíciu. Držiteľ opcie sa teda nachádza v dlhej pozícii - long position. Investor, ktorý predáva kúpnu opciu alebo predajnú opciu, zaujíma krátku pozíciu - short position.

18.3.1 Opčné obchodovanie

Opčné obchodovanie umožňuje lepšie riadenie rizika a zisku z finančných operácií. Rôznymi kombináciami opcií možno vytvoriť nekonečné množstvo opčných stratégií. Investor si preto môže vybrať stratégiu, ktorá bude najviac vyhovovať jeho rizikovým preferenciám a trhovým očakávaniam.

Z hľadiska cieľov obchodovania môžeme opčné obchody rozdeliť na špekulatívne a zabezpečovacie (hedgingové). Hlavným cieľom špekulatívnych obchodov je dosiahnutie zisku. Mnohí investori nakupujú na trhu opcie bez toho, aby vlastnili príslušné podkladové aktívum alebo mali záujem o ich kúpu. Ich cieľom je zarobiť na zmene kurzov akcií alebo iných podkladových aktív, teda aj derivátov, ktoré sú od týchto aktív odvodené.

Cieľom hedgingových obchodov je zníženie rizika z obchodovania. Používajú ich najmä investori averzní proti riziku, ktorí chcú svoje portfólio ochrániť pred stratami vyplývajúcimi z poklesu kurzov. Takéto obchody môžeme prirovnáť k poisteniu, nakoľko investor sa dobrovoľne zrieka určitej časti príjmu, aby znížil, resp. úplne odstránil riziko.

18.3.2 Vysvetlenie opcií pomocou obrázkov

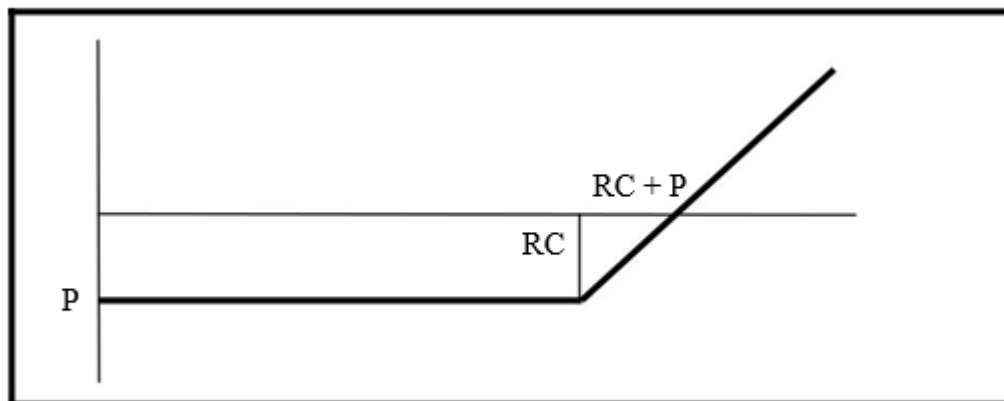
Na nasledujúcich obrázkoch sa nachádzajú jednotlivé situácie pri kúpe a predaji opcií, kde RC je realizačná cena a P je prémia. Keď kupujeme kúpnu alebo predajnú opciu, musíme zaplatiť prémie. Preto pri kúpe opcie písmeno P predstavuje výdavok na kúpu prémie a nachádza sa na osi y pod čiarou. Naopak, keď opciu predávame, získame od kupujúceho prémie my. Vzhľadom k tomu prémie je našim príjmom, nachádza sa písmeno P nad osou. Oblasť zisku sa nachádza nad osou y, naopak oblasť straty pod osou y. Bod, v ktorom investor nedosahuje zisk ani stratu, sa nazýva bodom zlomu - nulovým bodom. Je to miesto, v ktorom krivka pretína os x.

18.3.2.1 Kúpa kúpnej opcie

Túto stratégiu využívajú investori, ktorí počítajú s rastom kurzov. Investor nemusí za nákup call opcie zaplatiť celú kúpnu cenu podkladového aktíva ako pri priamej kúpe, ale zaplatí len prémii za zaujatie dlhej pozície. V prípade rastu cien predmetných aktív bude môcť profitovať. Výška jeho zisku sa zníži o výšku zaplatenej prémie. Riziko straty je však limitované vo výške zaplatenej prémie.

Bod zlomu sa pri kúpe kúpnej opcie nachádza na úrovni $RC + P$

Obr.: Kúpa kúpnej opcie

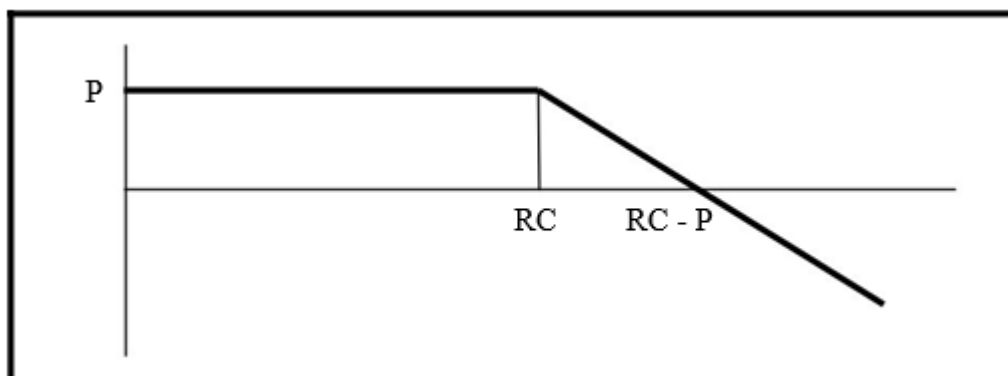

18.3.2.2 Predaj kúpnej opcie

Pri predaji kúpnej opcie investor očakáva pokles kurzu podkladového aktíva. Za predaj opcie inkasuje opčnú prémii. Maximálnym ziskom pre investora môže byť suma vo výške prémie. Aj keby cena podkladového aktíva klesla na nulu, investor zarobí len prémii. Keď však ceny začnú stúpať, riziko straty je neobmedzené. V prípade uplatnenia opcie musí vypisovateľ predat' predmetné napr. akcie za realizačnú cenu držiteľovi opcie. Predajom kúpnej opcie zaujme investor krátku pozíciu.

Bod zlomu sa pri predaji kúpnej opcie nachádza na úrovni $RC - P$

Obr.: Predaj kúpnej opcie

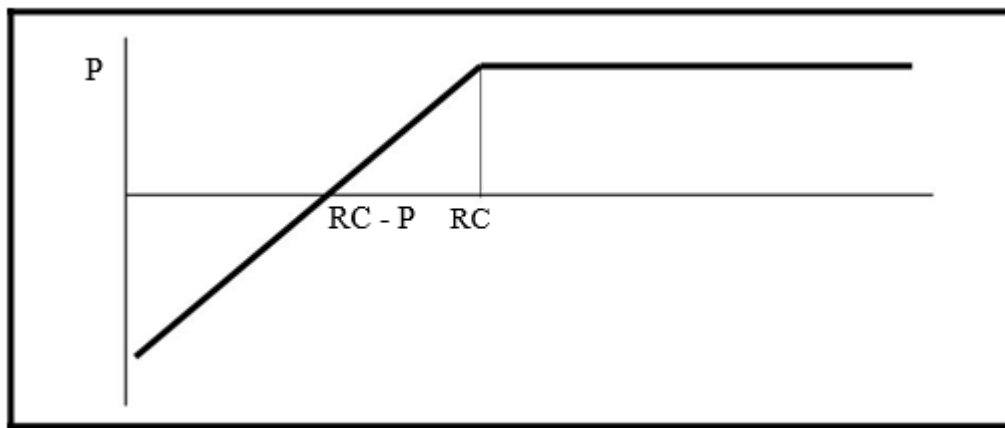

18.3.2.3 Predaj predajnej opcie

Investor sa rozhodne pre predaj predajnej opcie v tom prípade, ak očakáva rast ceny podkladového aktíva. Zisk dosiahne, ak cena bude stúpať, alebo ostane rovnaká. Investor môže predávať kryté predajné opcie, čo znamená, že zároveň vlastní aj predmetné podkladové aktíva alebo nekryté predajné opcie, čo je v praxi častejší prípad. Keďže vlastní (držiteľ) predajných opcií má právo (nie povinnosť) predať predmetné aktíva za realizačnú cenu, vypisovateľ týchto opcií je povinný za realizačnú cenu tieto aktíva kúpiť. Za túto povinnosť získava opčnú prémii. Ak cena predmetných aktív rastie, opcie vypršia bezcenné a vypisovateľ realizuje maximálny zisk rovný získanej prémii. Pri vypísaní put opcie však znáša neobmedzené riziko z poklesu cien, lebo cena opcie rastie s poklesom cien podkladových aktív. Výhodou pre vypisovateľa predajnej opcie oproti predaju kúpnej opcie je, že cena podkladového aktíva nemôže klesnú pod 0.

Bod zlomu sa pri predaji predajnej opcie nachádza na úrovni $RC - P$

Obr.: Predaj predajnej opcie

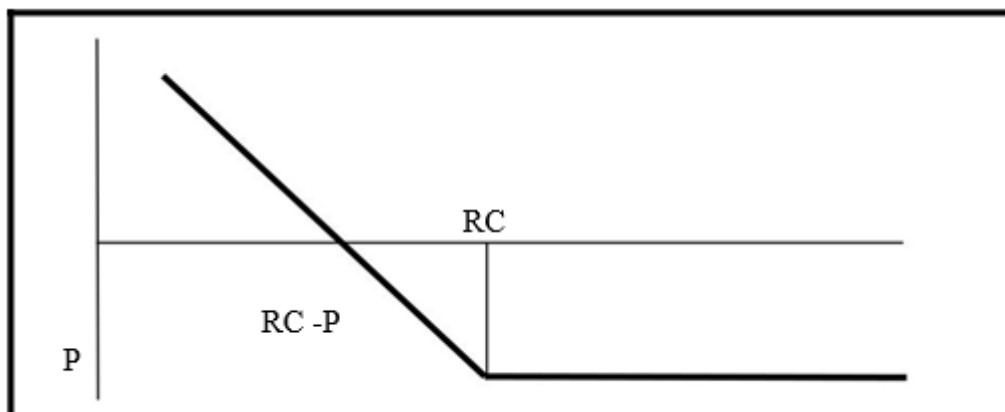

18.3.2.4 Kúpa predajnej opcie

Kúpa predajnej opcie je alternatívou predaja podkladových aktív. Obe opčné stratégie sa využívajú vtedy, keď investor predpokladá pokles cien. Rozdiel je v tom, že pri kúpe predajnej opcie sa investor zrieka časti zisku, aby limitoval stratu, ktorá môže vzniknúť pri raste kurzu predmetného aktíva. Výška takto limitovanej straty je rovnaká ako zaplatená opčná prémia. Zaujatím krátkej pozície predajom predajnej opcie sa investor chráni pred poklesom kurzu predmetného podkladového aktíva.

Bod zlomu sa pri kúpe predajnej opcie nachádza na úrovni $RC - P$

Obr.: Kúpa predajnej opcie

Tabuľka: Prehľad možných ziskov, strát a špekulácie u jednotlivých typov opcií

Druh opcie a transakcie	Maximálny zisk	Maximálna strata	Druh špekulácie	
Kúpa kúpnej opcie	realizačná cena neobmedzený	opčná prémie	na vzostup kurzu väčší ako prémie	
Predaj kúpnej opcie	opčná prémie	realizačná cena neobmedzená	na pokles alebo stabilitu kurzu	
Kúpa predajnej opcie	realizačná cena neobmedzený	opčná prémie	na pokles kurzu väčší ako prémie	
Predaj predajnej opcie	opčná prémie	realizačná cena neobmedzená	na vzostup alebo stabilitu kurzu	

19. Informácia o poplatkoch, províziách, nepeňažných plneniach, zľavách, diskontoch a rabatoch obchodníka s cennými papiermi

19.1 V zmysle § 73b zákona o cenných papieroch:

(1) Obchodník s cennými papiermi je povinný konať pri poskytovaní investičných služieb alebo vedľajších služieb a vykonávaní investičných činností v súlade so zásadami poctivého obchodného styku s odbornou starostlivosťou v záujme svojich klientov. Obchodník s cennými papiermi je povinný vykonávať svoju činnosť tak, aby nedochádzalo k narušeniu bezpečnosti finančného systému, a nesmie vykonávať žiadne činnosti smerujúce k manipulácii trhu.

(2) Za konanie obchodníka s cennými papiermi, ktoré je v rozpore s odsekom 1, sa považuje aj to, ak obchodník s cennými papiermi v súvislosti s poskytovaním investičnej služby alebo vedľajšej služby klientovi hradí alebo prijíma poplatok alebo províziu, alebo poskytuje alebo prijíma nepeňažné plnenie s výnimkou

a) poplatku, provízie alebo nepeňažného plnenia hradeného klientom alebo poskytnutých klientovi alebo poplatku, provízie alebo nepeňažného plnenia hradeného osobou alebo poskytnutých osobe konajúcej na účet klienta,

b) poplatku, provízie alebo nepeňažného plnenia hradeného inou osobou alebo poskytnutého inej osobe alebo poplatku, provízie alebo nepeňažného plnenia hradeného osobou alebo poskytnutého osobe konajúcej v mene tejto inej osoby, ak sú splnené tieto podmienky:

1. pred poskytnutím príslušnej investičnej služby alebo vedľajšej služby musí byť klient jednoznačne, vyčerpávajúcim, presným a zrozumiteľným spôsobom informovaný o existencii, povahe a výške poplatku, provízie alebo nepeňažného plnenia alebo v prípadoch, keď ich výšku nemožno zistiť, o metóde jej výpočtu,

2. uhradenie poplatku, provízie alebo poskytnutie nepeňažného plnenia musí zvýšiť kvalitu príslušnej služby pre klienta a nesmie brániť plneniu povinností obchodníka s cennými papiermi konať v záujme klienta,

c) primeraného poplatku, ktorý umožní alebo je potrebný na poskytnutie investičných služieb, najmä poplatku za úschovu, poplatku za vyrovnanie obchodu, poplatku organizátorom regulovaného trhu, poplatku orgánu dohľadu alebo správneho poplatku alebo súdneho poplatku, a ktorý svojím charakterom nemôže viesť k rozporu s povinnosťami obchodníka s cennými papiermi konať v súlade s odsekom 1.

(3) Obchodník s cennými papiermi je oprávnený na účely odseku 2 písm. b) prvého bodu poskytnúť klientovi hlavné podmienky dohody týkajúcej sa poplatkov, provízie alebo nepeňažného plnenia v súhrnnej forme, ak súčasne umožní klientovi získať podrobnejšie informácie na základe jeho žiadosti; Národná banka Slovenska je oprávnená pozastaviť alebo zrušiť toto oprávnenie, ak zistí, že obchodník s cennými papiermi nevyhovel žiadosti klienta o získanie podrobnejšej informácie.

V zmysle vyššie uvedeného spoločnosť informuje klientov a potenciálnych klientov, že v súvislosti s obchodovaním na finančných trhoch a v závislosti od podmienok zmluvného vzťahu s konkrétnymi brokermi, custodiánmi, oprávnenými protistranami a tretími stranami, môže spoločnosť inkasovať rozdiely v poplatkoch, množstevné zľavy, diskonty a rabaty z účtovaných poplatkov, ktoré sú zúčtované na mesačnej, kvartálnej, resp. ročnej báze. Výška uvedených rozdielov, zliav, diskontov a rabatov môže dosiahnuť v závislosti od poskytnutých služieb, množstva a druhu zobchodovaných kontraktov, resp. finančných nástrojov výrazný podiel z celkových poplatkov za obchodovanie účtovaných klientovi spoločnosti v danom období. Výška tohto podielu je špecifikovaná v Hlavných podmienkach dohody týkajúcej sa poplatkov, provízie, nepeňažného plnenia, zliav, diskontov a rabatov obchodníka s cennými papiermi, ktoré tvoria súčasť tohto materiálu.

Spoločnosť tiež informuje klientov a potenciálnych klientov o skutočnosti, že účty klienta, ani jeho peňažné prostriedky v správe a úschove spoločnosti nie sú úročené (s výnimkou dohody medzi spoločnosťou a klientom), že nulová úroková miera je pri takýchto obchodných operáciách obvyklá a v súlade s poctivým obchodným stykom a že nulová úroková miera je Klientovým obchodným rizikom.

Všetky vyššie uvedené prírastky, ako napr. rozdiely v poplatkoch, úroky, zľavy, rabaty a diskonty alebo Výnosy z Riadenia Portfólia súvisiace so správou a úschovou peňažných prostriedkov Klienta spoločnosti sú v zmysle dohody zmluvných strán príjmom spoločnosti.

V zmysle § 73b ods. 3 zákona o cenných papieroch je spoločnosť na základe žiadosti klienta o získanie podrobnejšej informácie povinná poskytnúť klientovi hlavné podmienky dohody týkajúcej sa poplatkov, provízie alebo nepeňažného plnenia v súhrnnej forme a umožniť tak klientovi získať podrobnejšie informácie. Nakoľko sa jedná o dôverné obchodné informácie, uvedené skutočnosti je oprávnený klient získať v kancelárii spoločnosti alebo osobne u compliance manažera na základe písomnej žiadosti klienta. Na základe písomnej žiadosti spoločnosť poskytne klientovi detailné informácie o štruktúre poplatkov, provízií, nepeňažných plnení, zliav, diskontov a rabatov s uvedením konkrétnej výšky a spôsobu výpočtu predmetných údajov.

19.2 Hlavné podmienky dohôd týkajúcich sa poplatkov, provízií, nepeňažných plnení, zliav, diskontov a rabatov obchodníka s cennými papiermi

V súvislosti s obchodovaním na finančných trhoch, v zmysle všeobecných právnych predpisov a zmluvných podmienok medzi spoločnosťou a klientom je spoločnosť povinná poskytnúť klientovi informácie týkajúce sa poplatkov, provízií, nepeňažného plnenia, zliav, diskontov a rabatov.

Spoločnosť v súvislosti s obchodovaním na finančných trhoch uzatvorila obchodné zmluvy a využíva ako obchodník s cennými papiermi pri vykonávaní investičných služieb služby protistrán.

Výška poplatkov za služby protistrán účtovaných spoločnosťou klientom sa môže líšiť od poplatkov účtovaných predmetnými protistranami spoločnosti.

Spoločnosť v zmysle obchodných zmlúv uzatvorila systém poplatkov, provízií, nepeňažných plnení, zliav, diskontov a rabatov s nasledovnými protistranami:

- **Slovenská sporiteľňa, a.s.**, Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653
- **Československá obchodná banka, a.s.**, Michalská 18, 815 63 Bratislava, IČO: 36 854 140
- **J&T BANKA, a.s., pobočka zahraničnej banky**, Dvořákovo nábřeží 8 811 02 Bratislava IČO: 35 964 693
- **Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.**, 29. augusta 1/A, 814 80 Bratislava, IČO: 31338 976
- **Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.**, Vysoká 17, 811 06 Bratislava, IČO: 00 604 054
- **Interactive Brokers LLC**, One Pickwick Plaza, Greenwich, CT, 06830 USA
- **INTERACTIVE BROKERS (U.K.) Ltd.**, 5th Floor, 1 Carex Lane Londýn EC2V 38AE, UK Spojené kráľovstvo
- **PINNACLE CAPITAL MARKETS, LLC**, 4700 Falls of the Neuse, Suite 390 Raleigh, NC, 27609 USA
- **TradeStation Securities, Inc.**, 8050 SW 10th St #2000, Plantation, FL, 33324 USA
- **TradeStation Europe Limited Unit**, 14, Tideway Yard, 125 Mortlake High Street, Londýn, SW14 8SN Spojené kráľovstvo.
- **ViTrade GmbH**, Bahnstraße 33, 47877 Willich, Nemecko

Vzhľadom ku skutočnosti, že konkrétna výška poplatkov, provízií, nepeňažných plnení, zliav, diskontov a rabatov s predmetnými spoločnosťami (protistranami) je predmetom obchodného tajomstva, sú predmetné informácie dostupné na vyžiadanie v sídle spoločnosti.

20. Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrana pred financovaním terorizmu a identifikácia klienta

20.1 Všeobecné ustanovenia

Spoločnosť je povinná vykonať starostlivosť vo vzťahu ku klientovi podľa zákona č. 297/2008 Z.z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých v znení neskorších predpisov. Pri uzatváraní obchodného vzťahu a pred poskytnutím investičnej služby alebo vedľajšej služby je spoločnosť povinná zistiť príslušné údaje, informácie a identifikáciu o každom klientovi. Klient vyhlasuje, že ním uvedené údaje a informácie sú úplné, pravdivé, správne a aktuálne.

V zmysle § 73a zákona o cenných papieroch je klient a jeho zástupcovia na účely uzatvárania, vykonávania a následnej kontroly obchodov s klientmi, na účel identifikácie klientov a na ďalšie účely uvedené v zákone o cenných papieroch pri každom obchode povinný spoločnosti na jej žiadosť poskytnúť:

- a) ak ide o fyzickú osobu vrátane fyzickej osoby zastupujúcej právnickú osobu: osobné údaje o totožnosti v rozsahu meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, adresa prechodného pobytu, rodné číslo, ak je pridelené, dátum narodenia, štátna príslušnosť, druh a číslo dokladu totožnosti, ak ide o fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, aj adresa miesta podnikania, označenie úradného registra alebo inej úradnej evidencie, v ktorej je podnikajúca fyzická osoba zapísaná, a číslo zápisu do tohto registra alebo evidencie;
- b) ak ide o právnickú osobu: identifikačné údaje v rozsahu názov, identifikačné číslo, ak je pridelené, adresa sídla, adresa umiestnenia podniku alebo organizačných zložiek a iná adresa miesta svojej činnosti, ako aj zoznam členov štatutárneho orgánu tejto právnickej osoby a údaje o nich v rozsahu podľa predchádzajúceho bodu, označenie úradného registra alebo inej úradnej evidencie, v ktorej je táto právnická osoba zapísaná, a číslo zápisu do tohto registra alebo evidencie;
- c) kontaktné telefónne číslo, faxové číslo a adresu elektronickej pošty, ak ich má;
- d) doklady a údaje preukazujúce oprávnenie na zastupovanie v prípade zástupcu a splnenie ostatných požiadaviek a podmienok na uzavretie alebo vykonanie obchodu, ktoré sú ustanovené zákonom o cenných papieroch alebo osobitnými predpismi alebo ktoré sú dohodnuté so spoločnosťou;
- e) a umožniť získať kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním osobné údaje o totožnosti z dokladu totožnosti v rozsahu obrazová podobizeň, titul, meno, priezvisko, rodné priezvisko, rodné číslo, dátum narodenia, miesto a okres narodenia, adresa trvalého pobytu, adresa prechodného pobytu, štátna príslušnosť, záznam o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, druh a číslo dokladu totožnosti, vydávajúci orgán, dátum vydania a platnosť dokladu totožnosti, a ďalšie údaje z dokladov preukazujúcich totožnosť.

Klient je povinný vyhlásiť, že všetky použité peňažné prostriedky sú a budú jeho vlastníctvom a že všetky obchody vykonáva na vlastný účet. V opačnom prípade je klient povinný v súlade s §73 ods.5 zákona o cenných papieroch písomným vyhlásením uviesť meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia a adresu trvalého pobytu fyzickej osoby alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ak ho má pridelené, ktorej vlastníctvom sú prostriedky a na ktorej účet je obchod vykonaný, a odovzdať spoločnosti aj písomný súhlas dotknutej osoby na použitie jej prostriedkov na vykonávaný obchod a na vykonanie tohto obchodu na jej účet, inak zodpovedá za škodu, ktorá týmto nekonaním klienta spoločnosti vznikne. Ak klient nesplní povinnosti podľa tohto odseku, spoločnosť je povinná odmietnuť vykonanie požadovaného obchodu. Klient je povinný vyhlásiť, či použité peňažné prostriedky nie sú súčasťou bezpodielového vlastníctva manželov a či jeho nakladanie s týmito prostriedkami nie je nijako obmedzená. V opačnom prípade je klient povinný zabezpečiť písomný súhlas dotknutých osôb s takýmto nakladaním, inak zodpovedá za spôsobenú škodu v plnej výške.

20.2 Hodnotenie a riadenie rizík legalizácie alebo financovania terorizmu

1. Spoločnosť posudzuje riziko legalizácie alebo financovania terorizmu v závislosti od klienta, druhu obchodu, obchodného vzťahu alebo konkrétneho obchodu.

2. Spoločnosť získava čo najviac údajov o klientovi (identifikuje klienta), o charaktere súčasných alebo budúcich obchodov klienta, čím vytvorí rizikový profil klienta.
3. Spoločnosť overuje platnosť a úplnosť identifikačných údajov a informácií v závislosti od rizika legalizácie alebo financovania terorizmu aj počas trvania obchodného vzťahu a zaznamenáva ich zmeny.
4. Spoločnosť kategorizuje rizikový profil klienta a identifikuje nasledovné riziká:
 - a) Neakceptovateľné riziko
 - b) Vysoké riziko
 - c) Stredné riziko
 - d) Nízke riziko
 - e) Minimálne riziko
5. Neakceptovateľné riziko predstavuje klient, ktorý
 - sa odmietne identifikovať;
 - odmietne na žiadosť spoločnosti identifikáciu konečného užívateľa výhod;
 - pri identifikácii poskytne nepravdivé údaje;
 - neposkytne potrebné informácie o vlastníctve finančných prostriedkov;
 - je na zozname sankcionovaných subjektov vedených medzinárodnými organizáciami;
 - svojimi aktivitami vzbudzuje dôvodné podozrenie, že pácha alebo sa podieľa na páchaní akejkoľvek trestnej činnosti.
6. Vysoké riziko predstavuje klient, ktorý
 - má trvalý pobyt alebo sídlo v rizikovej krajine z pohľadu podozrenia na legalizáciu príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu;
 - je právnickou osobou s neprehľadnou vlastníckou štruktúrou, u ktorého nemožno zistiť, kto je vlastníkom alebo spoločníkom klienta;
 - často oznamuje zmeny identifikačných údajov;
 - je politicky exponovanou osobou.
7. Stredné riziko predstavuje klienta, ktorý
 - je právnickou osobou so zložitejšou vlastníckou a riadiacou štruktúrou, u ktorého je ťažšie zistiť kto je vlastníkom alebo spoločníkom klienta.
8. Nízke riziko predstavuje klienta, ktorý
 - je plne identifikovaný a jeho identifikácia bola overená za ich fyzickej prítomnosti podľa predložených dokladov;
 - požaduje bežné obchodné aktivity;
 - nevykazuje rizikové znaky, pre ktoré by mal byť zaradený do inej rizikovej skupiny (nepredstavuje minimálne, stredné, vysoké ani neakceptovateľné riziko).
9. Minimálne riziko predstavuje klient, ktorý je
 - a) banka, centrálny depozitár cenných papierov, burza cenných papierov, komoditná burza, správcovská spoločnosť a depozitár, obchodník s cennými papiermi, finančný agent, finančný poradca, zahraničný subjekt kolektívneho investovania, poisťovňa, zaistovňa, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť ktorá pôsobí na území členského štátu Európskej únie alebo iného zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „členský štát“);
 - b) subjekt podľa predchádzajúceho písmena, ktorá pôsobí na území tretieho štátu, ktorý jej ukladá povinnosti v oblasti predchádzania a odhaľovania legalizácie a financovania terorizmu rovnocenné povinnostiam ustanoveným zákonom a s ohľadom na plnenie týchto povinností je nad ňou vykonávaný dohľad (ďalej len „ekvivalentná krajina“). právnickou osobou, ktorej cenné papiere sú obchodovateľné na regulovanom trhu členského štátu alebo ekvivalentnej krajiny;
 - c) orgánom verejnej moci Slovenskej republiky.

20.3 Starostlivosť vo vzťahu ku klientovi

1. Spoločnosť je povinná:

- a) odmietnuť uzavretie obchodného vzťahu, odmietnuť vykonanie konkrétneho obchodu alebo ukončiť zmluvný vzťah s klientom pri neakceptovateľnom riziku;
- b) vykonávať zvýšenú starostlivosť pri vysokom riziku;
- c) vykonávať základnú starostlivosť pri strednom a nízkom riziku;
- d) vykonávať zjednodušenú starostlivosť pri minimálnom riziku.

2. Základná starostlivosť zahŕňa:

- a) identifikáciu klienta a overenie jeho identifikácie;
- b) získanie informácií o účele a plánovanej povahe obchodného vzťahu;
- c) vykonávanie priebežného monitorovania obchodného vzťahu, vrátane preskúmania konkrétnych obchodov vykonaných počas trvania obchodného vzťahu na účel zistenia, či vykonávané obchody sú v súlade s poznatkami spoločnosti o klientovi, jeho podnikateľskom profile a prehľade možných rizík spojených s klientom.

3. Základná starostlivosť sa vykonáva:

- a) pri uzatváraní obchodného vzťahu;
- b) pri vykonaní príležitostného obchodu mimo obchodného vzťahu v hodnote najmenej 15 000 EUR, pričom nezáleží na tom či obchod vykonaný jednotlivito alebo ako viaceré na seba nadväzujúce obchody, ktoré sú alebo môžu byť prepojené;
- c) ak je podozrenie, že klient pripravuje alebo vykonáva neobvyklú obchodnú operáciu bez ohľadu na hodnotu obchodu;
- d) pri pochybnostiach o pravdivosti alebo úplnosti predtým získaných identifikačných údajov o klientovi;
- e) ak ide o výplatu zostatku zrušeného vkladu na doručiteľa.

4. Pri strednom riziku je základná starostlivosť rozšírená o:

- a) identifikáciu konečného užívateľa výhod a prijatie primeraných opatrení na overenie;
- b) jeho identifikácie, vrátane opatrení na zistenie vlastníckej štruktúry a riadiacej štruktúry klienta, ktorý je právnickou osobou alebo združením majetku;
- c) zisťovanie pôvodu finančných prostriedkov a zabezpečenie aktualizácie získaných dokumentov, údajov alebo informácií, ktoré má spoločnosť k dispozícii o klientovi.

5. Zjednodušená starostlivosť

Spoločnosť nie je povinná vykonať ani základnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi, ktorého rizikový profil predstavuje minimálne riziko.

Spoločnosť je povinná overiť, či podľa informácií o klientovi alebo obchode, ktoré má spoločnosť k dispozícii, nie je podozrenie, že klient pripravuje alebo vykonáva neobvyklú obchodnú operáciu, a či ide o zjednodušenú starostlivosť.

Ak má však spoločnosť podozrenie, že takýto klient pripravuje alebo vykonáva neobvyklú obchodnú operáciu, a pri pochybnostiach, či ide o zjednodušenú starostlivosť, spoločnosť je povinná vykonať základnú starostlivosť.

6. Zvýšená starostlivosť

Spoločnosť vykoná zvýšenú starostlivosť, ak podľa informácií, ktoré má k dispozícii, predstavuje niektorý z klientov, niektorý z druhov obchodu alebo niektorý konkrétny obchod vysoké riziko.

Spoločnosť vykoná okrem základnej starostlivosti aj ďalšie primerané opatrenia, a to napr.:

- a) vykonanie identifikácie klienta prostredníctvom ďalších dokumentov, údajov alebo informácií a vykonanie ďalších opatrení na overenie alebo potvrdenie predložených dokumentov;
- b) vyžiadanie písomného potvrdenia od inej finančnej inštitúcie, že je jej klientom;

c) zabezpečenie vykonania prvej platby prostredníctvom účtu, ktorý má klient otvorený v banke alebo inej finančnej inštitúcii;

d) pri obchode s politicky exponovanou osobou:

- získanie súhlasu jeho vedúceho zamestnanca;
- vykonanie opatrení na zistenie pôvodu majetku a pôvodu finančných prostriedkov obchodu;
- priebežné a podrobné monitorovanie obchodného vzťahu.

7. Spoločnosť môže prevziať údaje a podklady potrebné na vykonanie starostlivosti vo vzťahu ku klientovi od finančnej inštitúcie, ktorou je banka, centrálny depozitár cenných papierov, burza cenných papierov, komoditná burza, správcovská spoločnosť a depozitár, obchodník s cennými papiermi, finančný agent, finančný poradca, zahraničný subjekt kolektívneho investovania, poisťovňa, zaistovňa, dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, ktorá pôsobí na území členského štátu.

8. Finančná inštitúcia, ktorá už starostlivosť vo vzťahu ku klientovi vykonala, neodkladne poskytne údaje vrátane kópií príslušnej dokumentácie osobe, ktorá vykonáva starostlivosť vo vzťahu k svojmu klientovi podľa zákona, a ktorá zabezpečí prevzatie údajov.

9. Spoločnosť je povinná odmietnuť uzavretie obchodného vzťahu, odmietnuť vykonanie konkrétneho obchodu alebo ukončiť zmluvný vzťah s klientom v prípade, ak nie je možné uskutočniť základnú starostlivosť z dôvodov na strane klienta alebo klient odmietne preukázať, v mene koho koná.

10. Základnú starostlivosť pri uzatváraní obchodného vzťahu vykonávajú zamestnanci spoločnosti alebo iné oprávnené osoby.

21. Ukončenie obchodovania a zmluvného vzťahu

Obchodovanie prostredníctvom spoločnosti je dobrovoľné a zmluvné strany vstupujú do zmluvného vzťahu na základe slobodného rozhodnutia a vôle klienta. Klient má právo kedykoľvek ukončiť spoluprácu v zmysle zmluvy so spoločnosťou a spoločnosť je povinná postupovať podľa rozhodnutia klienta a v súlade s uzatvorenou zmluvou.

Zmluvný vzťah zaniká:

- a) písomnou dohodou zmluvných strán ku dňu určenému v dohode, resp. ku dňu uzatvorenia dohody, ak deň zániku zmluvného vzťahu nie je v takejto dohode výslovne určený;
- b) písomnou výpoveďou ktorejkoľvek zmluvnej strany; zmluvný vzťah v takom prípade zaniká posledným kalendárnym dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená druhej zmluvnej strane, ak nie je v zmluve dohodnuté inak;
- c) vyhlásením konkurzu na majetok jednej zo zmluvných strán alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok zmluvnej strany pre nedostatok majetku, alebo ak je ktorákoľvek zo zmluvných strán v úpadku;
- d) zrušením účtu klienta u Brokera alebo Custodiana;
- e) smrťou klienta, ak ide o fyzickú osobu;
- f) odstúpením od zmluvného vzťahu.

V prípade zániku zmluvného vzťahu je spoločnosť oprávnená a splnomocnená uskutočniť s portfóliom klienta dispozície potrebné k ukončeniu zmluvného vzťahu, najmä uzatvoriť všetky otvorené pozície, predať, resp. zlikvidovať všetky aktíva za aktuálnu trhovú cenu, a to bez ohľadu na prognózu budúceho vývoja a zlikvidovať tieto aktíva tak, aby klientsky účet tvorili len peňažné prostriedky klienta a peňažné prostriedky získané ako výťažok zo zlikvidovania aktív. Spoločnosť nenesie zodpovednosť za zníženie hodnoty portfólia klienta v dôsledku konania spoločnosti podľa tohto odseku.

Od tejto zmluvy je oprávnená odstúpiť spoločnosť, a to v prípade, že hodnota vkladu peňažných prostriedkov klienta na klientskom účte klesne počas trvania zmluvy pod hodnotu minimálneho vstupného vkladu. Zmluva v takom prípade zaniká dňom uvedeným v odstúpení spoločnosťou, inak dňom doručenia odstúpenia klientovi.

Prílohy

Príloha 1: Tabuľka Investičný profil klienta a príslušné portfóliá a stratégie

Investičný profil	Typ portfólia					
	Konzervatívne	Vyvážené	Dynamické 1	Dynamické 2 (akciové)	Rastové 1	Rastové 2 (špekulatívne)
Konzervatívny	✓	✗	✗	✗	✗	✗
Rozvážny	✓	✓	✗	✗	✗	✗
Dynamický	✓	✓	✓	✓	✗	✗
Agresívny/ Špekulatívny	✓	✓	✓	✓	✓	✓

✓ odporúčané portfólio

✓ vhodné portfólio

✗ nevhodné portfólio

Príloha 2: Typy portfólií a ich popis

Typ portfólia	Popis	Riziko
Konzervatívne	Portfólio pozostáva výlučne z nástrojov peňažného trhu (vrátane peňažných fondov) s rôznou dobou viazanosti.	Nízke
Vyvážené	Portfólio zložené z nástrojov peňažného trhu a dlhopisov (vrátane peňažných a dlhopisových fondov). Portfólio môže obsahovať aj obchody na obmedzenie devízového, úrokového alebo iného rizika aktív portfólia.	Stredné
Dynamické 1	Portfólio je zložené predovšetkým z prevoditeľných cenných papierov - dlhopisy, akcie, ETF a investičné certifikáty (vrátane dlhopisových a akciových fondov a akciových indexov). Nástroje peňažného trhu tvoria doplnkovú časť portfólia. Hodnota akcií nepresiahne 50% z celkovej hodnoty portfólia. Portfólio môže obsahovať aj obchody na obmedzenie devízového, úrokového alebo iného rizika aktív portfólia.	Vysoké
Dynamické 2 (Akciové)	Portfólio je zložené predovšetkým z prevoditeľných cenných papierov - dlhopisy, akcie, ETF a investičné certifikáty (vrátane dlhopisových a akciových fondov a akciových indexov). Nástroje peňažného trhu tvoria doplnkovú časť portfólia. Hodnota akcií môže dosiahnuť až 100% z celkovej hodnoty portfólia. Portfólio môže obsahovať aj obchody na obmedzenie devízového, úrokového alebo iného rizika aktív portfólia..	Vysoké
Rastové 1	Portfólio je zložené predovšetkým prevoditeľných cenných papierov (akcie, certifikáty a dlhopisy) a derivátov (futures a opcií a iných derivátov). Nástroje peňažného trhu tvoria doplnkovú časť portfólia. Hodnota akcií môže dosiahnuť až 100% z celkovej hodnoty portfólia. Hodnota derivátov nepresiahne 50% z celkovej hodnoty portfólia.	Veľmi vysoké
Rastové 2 (Špekulatívne)	Portfólio je zložené predovšetkým prevoditeľných cenných papierov (akcie a certifikáty) a derivátov (futures a opcií a iných derivátov). Nástroje peňažného trhu a dlhopisy tvoria doplnkovú časť portfólia. Hodnota derivátov môže dosiahnuť až 100% z celkovej hodnoty portfólia.	Veľmi vysoké

Príloha č.3 Typ portfólia a príslušné finančné nástroje

Finančné nástroje Typ Portfólia	Peňažné nástroje (vklady, depozitné certifikáty, peňažné fondy)	Dlhopisy (dlhopisy a dlhopisové fondy)	Akcie (akcie, akciové fondy a akciové indexy)	Deriváty (opcie, futures, forwardy, swapy)	Riziko
Konzervatívne	✓	✗	✗	✗	Nízke
Vyvážené	✓	✓	✗	✗	Stredné
Dynamické 1	✓	✓	✓*	✗	Vysoké
Dynamické 2 (Akciové)	✓	✓	✓	✗	Vysoké
Rastové 1	✓	✓	✓	✓*	Veľmi vysoké
Rastové 2 (Špekulatívne)	✓	✓	✓	✓	Veľmi vysoké

✓ primárne nástroje portfólia

✓ doplnkové nástroje portfólia

✗ nevhodné / vylúčené nástroje portfólia

* hodnota nástroja nepresiahne 50% trhovej hodnoty portfólia